

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΟ ΠΑΖΑΡΙ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΟΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΞΕΡΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΣΕΝΗ
ΩΣΤΕ ΝΑ ΠΑΛΕΨΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΧΗΜΑΤΑ
ΜΑΘΗΤΩΝ-ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ-ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΑΘΗΝΑ Τσαμαδού 8 (Εξάρχεια) τηλ. 3839246
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ Αγ. Δημητρίου 135 και Φ. Δραγούμη 22 τηλ. 207144
ΠΑΤΡΑ Μιαούλη 72, τηλ. 330258

Περιεχόμενα

1. Οι πέντε βιτρίνες και τα εμπορεύματα του Αρσένη	3
Πρώτη βιτρίνα: Το Ενιαίο Λύκειο	3
Δεύτερη βιτρίνα: Η κατάργηση των Πανελλήνιων	4
Τρίτη βιτρίνα: Από τα τρίμηνα στα τετράμηνα	5
Τέταρτη βιτρίνα: Ενισχύεται η Γενική Παιδεία	6
Πέμπτη βιτρίνα: Δεύτερες ευκαιρίες στους μαθητές	6
Συμπέρασμα: Πέντε βιτρίνες - Ενα ψέμα	7
 2. Ενας πραγματικά “αποτελεσματικός” νόμος...	9
Η νεολαία στα περιθώρια	9
Η νεολαία - πηγή κέρδους	10
Η επιχείρηση πειθάρχησης της νεολαίας	12
 3. Ποιοι και γιατί προωθούν αυτές τις αλλαγές;	15
Ευρωπαϊκή Ένωση και λοιποί συγγενείς	15
Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση	
και νέες εργασιακές σχέσεις	16
Η νέα εκπαίδευση	17
 4. Να ανατρέψουμε το νόμο Αρσένη	21
 Παράρτημα	
Τι είναι και για τι προσπαθούν τα	
Αριστερά Σχήματα Μαθητών	24

Ποιους αφορά η “μεταρρύθμιση Αρσένη”; Συνήθως στο ερώτημα αυτό δίνεται μια περιοριστική απάντηση, που αδυνατεί να συλλάβει τις διαστάσεις των αλλαγών στην εκπαίδευση. Εκεί όμως είναι η ουσία του θέματος: δεν πρόκειται για αλλαγές που αφορούν απλά και μόνο τη νεολαία. Πρόκειται για αλλαγές που αφορούν συνολικά την κοινωνία: εργαζόμενους, άνεργους, γονείς. Αντίστοιχα, οι προσπάθειες αντίστασης στις αλλαγές αυτές δεν είναι ένα ζήτημα που έχει να κάνει μόνο με τη νεολαία. Είναι ανάγκη να αναπτυχθούν αγώνες ενάντια στη “μεταρρύθμιση Αρσένη”, που να συνδέουν τους μαθητές και τους φοιτητές με τους εκπαιδευτικούς και τους εργαζόμενους. Είναι ανάγκη οι αγώνες αυτοί να έχουν προσανατολισμό και στόχο. Να αναγνωρίζουν τον αντίπαλο, αλλά και τους συμμάχους. Να επιδιώκουν όχι μικροαλλαγές, αλλά τη συνολική ανατροπή της “εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης”.

Με βάση μια τέτοια αντίληψη είναι γραμμένο το κείμενο που ακολουθεί. Εξετάζει τις αλλαγές στο επίπεδο του σχολείου, με βάση την ίδρυση του Ενιαίου Λυκείου και των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων. Είναι ένα κείμενο των Αριστερών Σχημάτων Μαθητών - Φοιτητών και ταυτόχρονα το πρώτο της σειράς “Εκπαίδευση” των εκδόσεων Α/συνεχεια. Το επόμενο διάστημα θα ακολουθήσουν κείμενα για τους εκπαιδευτικούς και για τις αλλαγές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Εκδόσεις Α/συνεχεια

Οι πέντε βιτρίνες και τα εμπορεύματα του Αρσένη

Τι κάνει ένας έμπορος που θέλει να πλασάρει ένα σκάρτο εμπόρευμα στην αγορά ώστε να μην τον καταλάβουν και να το πουλήσει όσο είναι καιρός; Τι άλλο από το να φτιάχνει μια ωραία βιτρίνα στο μαγαζί του έτσι ώστε να κρύβει την πραγματικότητα που βρίσκεται πίσω απ' αυτήν; Τι διαφορετικό όμως κάνει ο Αρσένης με το δικό του εμπόρευμα που είναι η περίφημη μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης; Μήπως κι αυτός δεν έχει στην ουσία ένα σκάρτο εμπόρευμα για τη νεολαία και τους εργαζόμενους; Μήπως δεν γνωρίζει ότι πρέπει αυτό το εμπόρευμα να το καθιερώσει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα φτιάχνοντας μπροστά από αυτό μια ωραία βιτρίνα που θα το κρύβει και θα δείχνει άλλα πράγματα; Γιατί στην πραγματικότητα, αν θέλουμε να αρχίσουμε να ξετυλίγουμε το κουβάρι της "μεταρρύθμισης Αρσένη", η ουσία βρίσκεται εκεί ακριβώς: οι εμπνευστές της γνωρίζουν πολύ καλά ότι αυτή η μεταρρύθμιση μόνο τη νεολαία και τους εργαζόμενους δεν πρόκειται να ωφελήσει. Γι' αυτό και φρόντισαν να φτιάξουν μπροστά απ' αυτά μια ωραία βιτρίνα: μια ωραία βιτρίνα που όμως δεν θα μπορούσε να αντέξει για πολύ. Γιατί όσο καλοφτιαγμένη κι αν είναι αυτή η βιτρίνα, η πραγματικότητα που βρίσκεται πίσω της πάντα υπερισχύει. Και έτσι οι βιτρίνες του Αρσένη έχουν ήδη αρχίσει να σπάνε και ο εμπνευστής τους δεν προλαβαίνει να τις αντικαθιστά με νέες. Να μιλήσουμε επομένως για τη μεταρρύθμιση του Αρσένη για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σημαίνει από τη μια να μιλήσουμε για τις βιτρίνες των εμπορευμάτων και από την άλλη να μιλήσουμε για τα εμπορεύματα που κρύβονται πίσω από αυτές. Σημαίνει επομένως να συμβάλουμε κι εμείς στο να σπάσουν κάποιες βιτρίνες, κι αν γίνεται στα μούτρα του εμπνευστή τους...

Πρώτη βιτρίνα: Το Ενιαίο Λύκειο. Με βάση το φυλλάδιο του υπουργείου "Μετά το Γυμνάσιο τι;": *"Είναι ο νέος τύπος Λυκείου που καθιερώθηκε με το ν.2525/97 της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης. ΟΛΟΙ οι μαθητές θα τελειώνουν ένα και μοναδικό τύπο λυκείου: το Ενιαίο Λύκειο"* (σελ. 5).

Πίσω από τη βιτρίνα: Ο Αρσένης ισχυρίζεται ότι επιτέλους δημιούργησε το Ενιαίο Λύκειο καταργώντας όλα τα υπόλοιπα. Υπάρχουν όμως δύο λεπτομέρειες με σημασία: η πρώτη είναι ότι αυτό το περίφημο Ενιαίο Λύκειο μόνο ενιαίο δεν είναι στο εσωτερικό του. Χωρίζεται σε τρεις κατευθύνσεις: **τη θεωρητική, τη θετική και την τεχνολογική.** Πιο ενιαίο

δεν θα μπορούσε να γίνει! Αλλά δεν είναι μόνο αυτό: εκτός όλων των άλλων τα καταργημένα Τεχνικά Λύκεια είχαν το τελευταίο καλοκαίρι την τιμή να υποβαθμιστούν κι άλλο και να πάρουν το όνομα και τη μορφή των **Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ)**. Δεν είναι δύσκολο επομένως να διακρίνουμε την ουσία πίσω από τη βιτρίνα του Ενιαίου Λυκείου: **μια πολυδιασπασμένη δευτεροβάθμια εκπαίδευση**. Όπως επίσης δεν είναι δύσκολο να καταλάβουμε το ρόλο που προορίζονται να παίξουν τα ΤΕΕ: γιατί μπορεί από την περίφημη “μεταρρύθμιση Αρσένη” το πιο γνωστό σημείο να είναι το Ενιαίο Λύκειο, αλλά είναι τελικά τα ΤΕΕ αυτά που θα κληθούν να μαζικοποιηθούν και “να ανοίξουν τις πύλες τους” στη νεολαία. Σενάριο επιστημονικής φαντασίας; Καθόλου: οι ίδιες οι οδηγίες του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης μιλάνε για ένα 30% που θα πρέπει να πηγαίνει στο Ενιαίο Λύκειο, ενώ το υπόλοιπο 70% στην τεχνικο-επαγγελματική εκπαίδευση όλων των ειδών.

Δεύτερη βιτρίνα: Η κατάργηση των Πανελλήνιων εξετάσεων. Ο Αρσένης στον πρόλογό του στο φυλλάδιο που αναφέρθηκε προηγουμένως, είναι σαφέστατος: *“Όπως ξέρεis, από το Σεπτέμβριο του 2000 οι Γενικές Εξετάσεις καταργούνται και κάθε απόφοιτος του Ενιαίου Λυκείου θα έχει πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, με βάση το απολυτήριό του”*. Παράλληλα, το υπουργείο ισχυρίζεται ότι με το Ενιαίο Λύκειο μειώνεται ο αριθμός των εξετάσεων.

Πίσω από τη βιτρίνα: Ενώ εννοείται ότι καταργούνται οι Πανελλήνιες, αν ψάξουμε κάτω από την επιφάνεια θα δούμε κάτι “λίγο” διαφορετικό. Θα δούμε τη **γενίκευσή** τους μέσα στο Λύκειο και τον **πολλαπλασιασμό** τους σε πολύ υψηλότερα επίπεδα. Το γιατί δεν είναι δύσκολο να το διαπιστώσουμε:

- Καταρχήν πριν καλά-καλά αρχίσει το σχολικό έτος οι μαθητές της Α' Λυκείου δίνουν υποχρεωτικά **“διαγνωστικές δοκιμασίες”** στα μαθήματα: Ελληνικά (Αρχαία και Νέα), Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία και Ξένες Γλώσσες. Οι εξετάσεις αυτές για τις υπόλοιπες τάξεις του Λυκείου εννοείται ότι είναι προαιρετικές *“και διεξάγονται κατά την κρίση των εκπαιδευτικών στα μαθήματα στα οποία θεωρούνται από αυτούς αναγκαίες”* (“Μετά το Γυμνάσιο, τι;”, σελ. 8). Πράγμα που σημαίνει ότι ο “καλός καθηγητής” αν θέλει να είναι αρεστός στο υπουργείο (κι εδώ ακριβώς η αξιολόγηση των μαθητών πάει μαζί με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών) θα πρέπει να το σκεφτεί καλά πριν αποφασίσει ότι οι μαθητές του δεν έχουν ανάγκη από τις “διαγνωστικές δοκιμασίες”...

- Ενώ με το νέο σύστημα αξιολόγησης εννοείται ότι καταργούνται οι Πανελλήνιες, στην πραγματικότητα πολλαπλασιάζονται πλέον στη Β' και Γ' Λυκείου: έτσι στο τέλος και των δύο τάξεων οι μαθητές εξετάζονται σε 24 ή 25 μαθήματα (12 στη Β' Λυκείου και 12 ή 13 στην Γ' Λυκείου) με τον ίδιο τρόπο που εξεταζόντουσαν μέχρι τώρα με τις Πανελλήνιες: τα θέματα θα τα βάζει η **Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων**, το όνομα του μαθητή θα είναι καλυμμένο, οι επιτηρητές θα είναι από άλλο σχολείο κλπ. Ωραία κατάργηση των Πανελληνίων! Η μόνη διαφορά είναι ότι πλέον ο μαθητής δεν θα μπορεί να επικεντρώσει σε 4 μαθήματα, αλλά θα πρέπει να κυνηγάει μόρια και βαθμούς σε όλα τα μαθήματα: από την Χημεία μέχρι τα Θρησκευτικά...

- Το υπουργείο αφήνει να εννοηθεί στις διακηρύξεις του ότι αυτοί που τελειώνουν το Ενιαίο Λύκειο θα μπορούν μετά να πηγαίνουν σε όποια σχολή ΑΕΙ ή ΤΕΙ θέλουν. Είναι βέβαια ακόμη ένα ψέμα. Αυτό που θα ισχύει είναι λίγο διαφορετικό: η “ελεύθερη πρόσβαση” θα γίνεται με βάση τέσσερις παράγοντες. Ο πρώτος και βασικότερος (αντιπροσωπεύει το 75% των μορίων που θα αθροίζονται στη συνέχεια) είναι ο βαθμός του απολυτηρίου του

Ενιαίου Λυκείου. Ο δεύτερος είναι ο βαθμός του μαθητή στη “δοκιμασία δεξιοτήτων” (στην ουσία πρόκειται για μια ακόμη μορφή Πανελλήνιων εξετάσεων που θα διεξάγονται στο τέλος της Β' ή της Γ' Λυκείου) και ο τρίτος και ο τέταρτος παράγοντας σχετίζονται με τις επιδόσεις του μαθητή στα μαθήματα “αυξημένης βαρύτητας” (που σχετίζονται δηλαδή με την κατεύθυνση που έχει επιλέξει ο μαθητής). Έτσι μετά από όλα αυτά ο μαθητής θα έχει μαζέψει κάποιον αριθμό μορίων. Με βάση τα μόρια που έχει συγκεντρώσει θα μπορεί να υποβάλλει αίτηση εγγραφής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι θα πηγαίνει όπου θέλει! Θα πηγαίνει όπου μπορεί με βάση τα μόρια που θα έχει μαζέψει. Αν δεν έχει μαζέψει τα μόρια που χρειάζονται για τη σχολή της προτίμησής του θα πάει σε κάποια άλλη σχολή από αυτή που επιδίωξε. Έτσι, αυτό που δεν λέει ο Αρσένης είναι ότι η περίφημη “ελεύθερη πρόσβαση” στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση δεν είναι τίποτα άλλο από ένα κυνηγητό μορίων για δύο ολόκληρα χρόνια με δεκάδες εξετάσεις και χωρίς καμιά εξασφάλιση στο τέλος. Θα πηγαίνουν στη σχολή που θέλουν μόνο οι “άριστοι”... Οι άλλοι μπορούν να στοιβαχτούν σε κάποια άλλη σχολή...

• Μαζί με όλων των ειδών τις εξετάσεις, για να μην ξεχνιόμαστε, υπάρχουν πάντα οι εξετάσεις στο τέλος των δύο τετραμήνων (ακόμη μια αλλαγή βιτρίνας: στη θέση των τριών τριμήνων μπαίνουν πλέον δύο τετράμηνα...), οι απροειδοποίητες εξετάσεις, τα τεστ κλπ. Και μην ξεχνάμε ότι όλα αυτά δεν θα έχουν έναν αμελητέο ρόλο: θα συνδιαμορφώνουν τον βαθμό του Ενιαίου Λυκείου και επομένως στην ουσία οι Πανελλήνιες δεν θα αφορούν μόνο το τέλος της χρονιάς αλλά κυριολεκτικά την καθημερινή κίνηση του μαθητή. Θα πρέπει αν είναι δυνατόν από την αρχή της Β' Λυκείου μέχρι το τέλος της Γ' Λυκείου να είναι με το κομπιουτεράκι στο χέρι για να βλέπει πόσο κοντά ή πόσο μακριά είναι από την σχολή της αρεσκείας του. Τη μια μέρα θα γράφει καλά στα Μαθηματικά και θα βλέπει να προσεγγίζει το όνειρο του ΕΜΠ για παράδειγμα, ενώ την άλλη αν δεν γράψει καλά στα Θρησκευτικά θα βλέπει το όνειρο να απομακρύνεται. Και ξανά από την αρχή για να καλύψει το χαμένο έδαφος... Αν αυτό δεν είναι ο μεγαλύτερος παραλογισμός των εξετάσεων και του καψοναρίσματος, τότε τι είναι; Και μαζί με όλα τ' άλλα, **η προφορική βαθμολογία δεν έχει πρακτικά καμιά αξία** εφόσον η διαφορά προφορικής-γραπτής βαθμολογίας δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από τρεις μονάδες. Πράγμα που ισοδυναμεί με το να δοθεί ένα πολύ μεγάλο βάρος στην γραπτή εξέταση την ίδια στιγμή που το υπουργείο μιλάει για τον... “δημιουργικό τρόπο διδασκαλίας”. Ενώ ταυτόχρονα ο καθηγητής μετατρέπεται σε παιδονόμο που δεν θα έχει πλέον κανένα περιθώριο να βοηθήσει τους μαθητές ούτε καν στον βαθμό του τετραμήνου. Και, αν θέλουμε να πάμε παρακάτω, μπορούμε ήδη να διακρίνουμε ένα ακόμη αποτέλεσμα των αλλαγών αυτών: πλέον ο μαθητής θα ανταγωνίζεται τον διπλανό του. Ο “αντίπαλος” δεν είναι πλέον κάποιος άγνωστος σε κάποια άλλη πόλη σε μια διαδικασία 6 ή 7 ημερών. Ο αντίπαλος είναι ο διπλάνος για δύο ολόκληρα χρόνια. Μίλησε κανείς για κανιβαλισμό;

Τρίτη βιτρίνα: Αντί για τρία τρίμηνα το σχολικό έτος θα αποτελείται από δύο τετράμηνα.

Πίσω από τη βιτρίνα: Αν υπολογίσουμε τους μήνες του σχολικού έτους, πριν και τώρα, προκύπτει το φοβερό συμπέρασμα ότι το σχολικό έτος μειώθηκε κατά ένα μήνα (από εννιά γίνεται οκτώ)!! Καμιά σχέση προφανώς με την πραγματικότητα. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό: το υπουργείο προσπαθεί να μας πείσει ότι αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μειωθούν οι εξετάσεις. Έτσι στο φυλλάδιό του θεωρεί ότι για κάθε μάθημα οι εξετάσεις μειώνονται από 6 σε 5 (σελ. 6). Τι δεν λέει το υπουργείο; Στην Β' και την Γ' Λυκείου τα μαθήματα χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: σε Γενικά μαθήματα και σε μαθήματα Κατευθύνσεων. Κάθε

κατεύθυνση έχει τρία υποχρεωτικά μαθήματα και έναν αριθμό μαθημάτων επιλογής. [Λεπτομέρεια με σημασία: αν κάποιος μαθητής θέλει να πάρει ένα μάθημα επιλογής στο οποίο δεν υπάρχει ένας “επαρκής” αριθμός μαθητών (και συγκεκριμένα 15) στο σχολείο του, του συστήνεται ή να μην πάρει το συγκεκριμένο μάθημα ή να αλλάξει σχολείο!!!] Στην ουσία στα μαθήματα που είναι μαθήματα Κατεύθυνσης διπλασιάζονται (το λιγότερο) οι εξετάσεις. Ας πάρουμε ένα παράδειγμα: ένας μαθητής Θεωρητικής Κατεύθυνσης θα εξεταστεί ξεχωριστά στα Αρχαία Γενικής Παιδείας και ξεχωριστά στα Αρχαία Κατεύθυνσης. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό: τα Αρχαία Κατεύθυνσης αποτελούνται και από διδαγμένο και από αδιάκτο κείμενο. Επομένως ο μαθητής θα εξεταστεί και στα δύο! Στην ουσία τριπλασιάζονται οι εξετάσεις, ανεξάρτητα αν θα βρουν κάποιο κόλπο για να φαίνονται λιγότερες (πχ εξετάσεις την ίδια μέρα σε διδαγμένο και αδιάκτο). Με αυτά συμπληρώνεται η εικόνα του Λυκείου-Εξεταστήριου το οποίο θα απορροφά κάθε ίχνος ενεργητικότητας του μαθητή μετατρέποντας τη ζωή του σε λαβύρινθο εξετάσεων...

Τέταρτη θιτρίνα: Ενισχύεται η Γενική Παιδεία. Με βάση ένα Δελτίο Τύπου (19/5/98) του υπουργείου: *“Ενισχύεται η Γενική Παιδεία, αφού όλα τα μαθήματα συμμετέχουν ισότιμα στην τελική επίδοση των μαθητών στο Ενιαίο Λύκειο, χωρίς να στερείται ο μαθητής του δικαιώματος να κάνει τις επιλογές του με βάση τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις του”.*

Πίσω από τη θιτρίνα: με όποια έννοια κι αν μιλήσει κανείς για την περίφημη Γενική Παιδεία, αυτή δεν ενισχύεται αλλά χαντακώνεται. Η ουσία είναι ότι στη βάση τού να παρέχεται μια Γενική Παιδεία ο μαθητής είναι πλέον υποχρεωμένος να δίνει πολύ περισσότερες εξετάσεις. Ταυτόχρονα με την ίδρυση των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων είναι σαφής η πρόθεση του υπουργείου να σπρώξει όσο το δυνατόν περισσότερους μαθητές προς τα εκεί. Γι’ αυτό το σκοπό άλλωστε ο Αρσένης κάνει τόσο λόγο για *“οριζόντια διασύνδεση των ΤΕΕ με το Ενιαίο Λύκειο, ώστε να είναι δυνατή η μετάβαση του μαθητή από το ένα στο άλλο, εφόσον το επιθυμεί”* (“Μετά το Γυμνάσιο, τι;”, σελ. 17). Είναι προφανές ποιοι θα “επιθυμούν” (έτσι τη λέμε τώρα την απόρριψη των μαθητών από το Λύκειο...) να μεταβούν από το ένα στο άλλο: πιστεύει κανείς ότι θα υπάρχει πραγματικά κόσμος που να θέλει να πάει από τα ΤΕΕ στο Ενιαίο Λύκειο; Εδώ αρχίζει να διαφαίνεται ο ρόλος που επιφυλάσσουν στα ΤΕΕ: **να στοιβάξουν κόσμο που θα απορρίπτει το Ενιαίο Λύκειο**, να στοιβάξουν τους μαθητές που δεν θα μπορούν να “ανταποκριθούν” στους εξοντωτικούς ρυθμούς του Εξεταστήριου που βαφτίστηκε Ενιαίο Λύκειο. Και για όλους αυτούς τους “ανίκανους” μαθητές έχει στηθεί μετά τα ΤΕΕ η επιχείρηση που λέγεται ΙΕΚ: επιχείρηση μαζί και κοροϊδία... Θα μπορούσε όμως κάποιος να ισχυριστεί ότι έστω κι έτσι μέσα στο Ενιαίο Λύκειο ενισχύονται τα μαθήματα Γενικής Παιδείας. Κι αυτό όμως λάθος είναι: πώς είναι δυνατόν να ενισχύεται η Γενική Παιδεία όταν ο μαθητής νωρίτερα πλέον επιλέγει κατεύθυνση (στην Β’ αντί για την Γ’ Λυκείου); Αν η ύπαρξη των Δεσμών παραμέριζε τάχα τη Γενική Παιδεία, τη λύση θα τη δώσουν οι κατευθύνσεις από τη Β’ Λυκείου ή-δη; Και για να προλάβουμε την σίγουρη απάντηση του υπουργείου και των φίλων του, η ενίσχυση της Γενικής Παιδείας θα έρθει επειδή θα μαζεύει μόρια και απ’ αυτήν ο μαθητής; Μήπως τα πράγματα είναι διαφορετικά; Μήπως η Γενική Παιδεία είναι η βιτρίνα του Εξεταστήριου για να νομιμοποιηθούν οι πολλαπλές εξετάσεις;

Πέμπτη θιτρίνα: Παρέχονται περισσότερες δεύτερες ευκαιρίες. Παρέχεται ταυτόχρονα “πρόσθετη διδακτική στήριξη” στους “αδύναμους” μαθητές.

Πίσω από τη θιτρίνα: εδώ πλέον τα πράγματα είναι ακόμη πιο ξεκάθαρα. Το υπουργείο καταργεί το σύστημα των επανεξεταστέων και βαφτίζει σαν δεύτερη ευκαιρία το να μείνουν οι μαθητές στην ίδια τάξη!!! Οποιος έχει γενικό μέσο όρο κάτω από 10 σε ένα από τα "γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα" (που είναι όλα πλην της Φυσικής Αγωγής, Αισθητικής Αγωγής, Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εφαρμογών Πληροφορικής) μένει στην ίδια τάξη χωρίς καμιά δυνατότητα επανεξέτασης. Πού είναι η δεύτερη ευκαιρία; Είναι ακριβώς σαν να μένει στην ίδια τάξη ο μαθητής με τη μια. Ενώ, σε σχέση με τη Γ' Λυκείου η "δεύτερη ευκαιρία" εννοείται ότι με βάση το υπουργείο είναι η δυνατότητα του μαθητή να ξαναπαρακολουθήσει ολόκληρη τη Γ' Λυκείου, ανεξάρτητα από το αν τον ικανοποιούν οι βαθμοί του σε κάποια μαθήματα. Που σημαίνει ότι χάνει πλέον το δικαίωμα κατοχύρωσης κάποιων βαθμών και αρχίζει πάλι από την αρχή.

Όσο για την "πρόσθετη διδακτική στήριξη": αποτελεί μια **κίνηση διαχωρισμού των μαθητών σε ικανούς και ανίκανους**. Όποιος βαφτιστεί ανίκανος θα κουβαλάει την ταμπέλα του για 2-3 χρόνια. Ταμπέλα που θα προδιαγράφει το μέλλον του.

Συμπερασματικά: πέντε θιτρίνες-ένα ψέμα. Το ψέμα είναι ένα: είναι όλες αυτές οι αλλαγές που έχουν μπροστά τους ωραίες θιτρίνες ώστε να ξεγελάσουν όποιον μπορούν. Και οι θιτρίνες είναι βέβαια πολλές: όχι μόνο οι προηγούμενες αλλά και άλλες. Όπως για παράδειγμα η αναγγελία των νέων βιβλίων που το μόνο διαφορετικό που έχουν πολλά από αυτά είναι το εξώφυλλο!!! Αλλά και όσα νέα βιβλία φτιάχτηκαν περνούν την αστική ιδεολογία στην πιο αντιδραστική της μορφή (χαρακτηριστικό παράδειγμα το βιβλίο της Τεχνολογίας της Α' Λυκείου ή τα νέα βιβλία Ιστορίας).

Ακόμα, στο "Μετά το Γυμνάσιο, τι;" διαβάζουμε: «Ο τρόπος διδασκαλίας γίνεται δημιουργικός. Ο μαθητής δεν είναι ο παθητικός δέκτης που αποταμιεύει γνώσεις και μετά τις απογγέλλει με μηχανιστικό τρόπο. Συνεργάζεται με τον καθηγητή του, με τους συμμαθητές του. Εμπλουτίζει τις γνώσεις του, ακονίζει τη σκέψη του, κρίνει, αξιολογεί, αναλύει, συνθέτει, δημιουργεί είτε μόνος του είτε συλλογικά με τους συμμαθητές του. Το μάθημα γίνεται ευχάριστο, ενεργοποιεί τον εκπαιδευτικό, ενθουσιάζει και εμπνέει τον μαθητή. Άλλωστε ό,τι γίνεται με ευχαρίστηση "μένει" στο μαθητή» (σελ. 5) !!! Εδώ τα πράγματα αποκτούν όντως άλλες διαστάσεις: το υπουργείο δεν θέλει απλά να φτιάξει ηλίθιους μέσα από το εξεταστήριό του: νομίζει ότι απευθύνεται επίσης σε ηλίθιους και λέει τα όσα λέει...

Ενας πραγματικά “αποτελεσματικός” νόμος...

Αυτό οφείλουμε να το παραδεχτούμε αλλά και να προσπαθήσουμε να το ερμηνεύσουμε: ο νόμος του Αρσένη όπως και οι ρυθμίσεις που τον συνοδεύουν, ούτε πέφτουν από το πουθενά, ούτε αφήνουν ανεπηρέαστη την καθημερινή ζωή του μαθητή και του νέου. Οι όροι ύπαρξης του μαθητή αλλάζουν ριζικά: ο νόμος επιδιώκει να μην αφήσει πέτρα πάνω στην πέτρα. Και τα αποτελέσματα του νόμου είναι αυτά που τελικά έχουν σημασία. Έχουν σημασία τόσο γι' αυτούς που τον προωθούν όσο και γι' αυτούς που καλούνται να τον φορτωθούν στη πλάτη τους.

Νεολαία στο περιθώριο

Αν δούμε από πιο κοντά τις αλλαγές, θα δούμε ότι αυτό είναι που τις συνδέει ακόμη και εκεί που φαίνονται άσχετες μεταξύ τους: **προωθούν τη συνολική περιθωριοποίηση της νεολαίας**. Την κοινωνική, οικονομική, πολιτική αλλά και ιδεολογική περιθωριοποίηση της νεολαίας. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει καταρχήν, ότι προωθούν την **απόρριψη της νεολαίας από το Ενιαίο Λύκειο** (έτσι με βάση τους ίδιους τους υπολογισμούς του υπουργείου από 125.000 περίπου το χρόνο που είναι οι απόφοιτοι της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα μειωθούν τα αμέσως επόμενα χρόνια σε 85.000). Εδώ είναι που έρχονται να αναδείξουν το ρόλο τους όλες αυτές οι εξετάσεις. Το σχολείο-εξεταστήριο είναι μια μηχανή απόρριψης της νεολαίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι εξετάσεις γεννούν αυτή την απόρριψη από το πουθενά. Το αντίθετο: η ίδια η καθημερινότητα, η ίδια η πραγματικότητα έτσι όπως υπάρχει καταρχήν έξω από το σχολείο, δημιουργεί τέτοιους όρους που να ωθούν ένα μεγάλο κομμάτι της νεολαίας έξω από την εκπαίδευση. Οι εξετάσεις έρχονται να επικυρώσουν όλη αυτή την κατάσταση και να την εντείνουν μέχρι εκεί που δεν παίρνει. Και εδώ αποκτάει το νόημά του ο περίφημος νέος τρόπος αξιολόγησης του μαθητή: η αξιοκρατία του Αρσένη, με τις πολλαπλές Πανελλήνιες μετατρέπει τον εκπαιδευτικό σε έναν παθητικό εκτελεστή που αδυνατεί να ξεφύγει από τα πλαίσια που ορίζει το υπουργείο. Ο καθηγητής δεν μπορεί να βοηθήσει έναν μαθητή που γνωρίζει ότι δεν έχει ίχνος χρόνου για να διαβάσει και να ανταπεξέλθει στους ρυθμούς που απαιτεί το υπουργείο. Το υπουργείο δεν το απασχολεί αν οι μαθητές δεν έχουν αντικειμενικά τις ίδιες δυνατότητες να διαβάσουν και να παρακολουθήσουν τους ρυθμούς του Εξεταστήριου: το υπουργείο το

ενδιαφέρει απλά να είναι με την αξιοκρατία... Όμως δεν του φτάνει να είναι απλώς αξιοκρατικό: γνωρίζει και από "ανθρωπισμό". Γι' αυτό άλλωστε συνδέει το Ενιαίο Λύκειο με τα ΤΕΕ. Για να στέλνει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο προς τα ΤΕΕ. Γιατί θέλει να μετατρέψει τα ΤΕΕ σε **ανθρώπινες χωματερές**, που θα στοιβάζονται χωρίς μέλλον οι "α-νάξιοι" που πετάχτηκαν έξω από το Ενιαίο Λύκειο. Και όλοι αυτοί που θα τελειώσουν τα ΤΕΕ (αν το καταφέρουν...) έχουν το γνώριμο μέλλον: ένα ΙΕΚ στη συνέχεια, μια δουλειά με τους χειρότερους όρους, στη συνέχεια η απόλυση από τη δουλειά γιατί εν τω μεταξύ τα ΙΕΚ παρέχουν άλλους "καλύτερα καταρτισμένους" κοκ.

Επομένως η περιθωριοποίηση της νεολαίας πάει πακέτο με δύο πράγματα: από τη μια με το ρόλο που επιφυλάσσουν στα ΤΕΕ και από την άλλη με τα διάφορα ΙΕΚ και όλους τους υπόλοιπους μηχανισμούς κατάρτισης. Τι θα παρέχουν τα ΤΕΕ; Εδώ το αξιοσημείωτο είναι ότι τα ΤΕΕ θα είναι δύο κύκλων. Πράγμα που σημαίνει ότι αρκετός κόσμος θα αποχαιρετάει τα ΤΕΕ στην ενδιάμεση πορεία και για να του χρυσωθεί το χάπι θα παίρνει και ένα κατώτερο πτυχίο. Από την άλλη μπορούμε να μιλήσουμε για δύο κεντρικές διαστάσεις στη λειτουργία και το χαρακτήρα τους: η πρώτη είναι ότι θα αποτελέσουν την άμεση συνέχεια των Τεχνικών Λυκείων και Σχολών σαν ανθρώπινες χωματερές, με την έννοια ότι στοιβάζουν έναν κόσμο στο εσωτερικό τους χωρίς να του παρέχουν απολύτως καμιά επαγγελματική προοπτική. Έχει μια σημασία να θυμηθούμε το ρόλο των Τεχνικών Λυκείων ως προς αυτό μέσα από ένα παράδειγμα: την ανεργία των απόφοιτων των Τεχνικών Λυκείων. Ετσι οι απόφοιτοι ηλεκτρολόγοι των ΤΕΛ δούλευαν στην ειδικότητά τους σε ποσοστό 14% (!!!) στην επαρχία και 42% στην Αθήνα. Στην ειδικότητα Οικονομίας-Διοίκησης σε ποσοστό 7% (!!!) στην επαρχία και 11% (!!!) στην Αθήνα. Πράγμα που σημαίνει ότι αυτοί που ήταν μαθητές Τεχνικών Λυκείων επί της ουσίας είχαν ένα καθορισμένο μέλλον: αυτό της ανεργίας, της ημιαπασχόλησης, του part-time κλπ. Αλλά αυτή δεν είναι παρά μονάχα η πρώτη διάσταση της λειτουργίας των ΤΕΕ. Η δεύτερη σχετίζεται με την ευελιξία που επιδιώκουν να τους προσδώσουν ώστε να μπορούν να παρακολουθούν τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Που σημαίνει να είναι ευέλικτα από περιοχή σε περιοχή και να βγάζουν **εργαζόμενους μιας χρήσης** που θα κάνουν για τις "τοπικές" επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να μην κατέχουν ίχνος γενικών γνώσεων και να αναγκάζονται να πηγαίνουν από ΙΕΚ σε ΙΕΚ. Σ' αυτό, τα ΤΕΕ μπορούν να γίνουν πιο ευέλικτα από τα Τεχνικά Λύκεια υπακούοντας στις διαταγές της αγοράς εργασίας και παράγοντας καταρτισμένους μιας χρήσης... Σ' αυτήν ακριβώς τη βάση προβλέπεται να έχουν μια ταχύτατη ευελιξία στην κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των "τοπικών" επιχειρήσεων. Και όταν αλλάζουν οι ανάγκες αυτές θα αλλάζουν και τα προγράμματα σπουδών...

Μπορούμε να πούμε ότι γίνεται σιγά-σιγά φανερή η ουσία των αλλαγών: η περιθωριοποίηση της νεολαίας είναι το πρώτο και βασικό τους αποτέλεσμα. Και μαζί μ' αυτό, η προσπάθεια να φτιαχτεί μια νεολαία που δεν θα μπορεί να κατανοήσει τον κόσμο, που θα είναι υπάκουη, δεν θα έχει ίχνος γενικών γνώσεων, που θα αλληλοσφάζεται αλλά θα είναι επίσης πηγή κερδοφορίας για όλων των ειδών τους μηχανισμούς κατάρτισης. Εδώ είναι που το ευρωπαϊκό "όραμα" της περίφημης διά βίου εκπαίδευσης αρχίζει να αποκτάει σάρκα και οστά αναδεικνύοντας τον αντιδραστικό του χαρακτήρα...

Νεολαία - Πηγή κέρδους

Αυτό ακριβώς είναι το δεύτερο αποτέλεσμα όλων αυτών των αλλαγών. Ο Αρσένης βέβαια διαφημίζοντας τη μεταρρύθμισή του δηλώνει ότι αποτελεί πλήγμα για την παραπαι-

δεία. Πώς εξηγείται τότε το γεγονός ότι η Ένωση Ιδιοκτητών Φροντιστηρίων ήταν από τους πρώτους που την χαιρέτισαν; Πώς εξηγείται τότε η τεράστια αύξηση των μαθητών που πηγαίνουν στα φροντιστήρια; Είναι ή όχι αλήθεια ότι από πολύ νωρίς φέτος πολλά φροντιστήρια είχαν ανακοινώσει ότι αδυνατούν να δεχτούν κι άλλους μαθητές; Αν πριν οι περισσότεροι μαθητές πήγαιναν φροντιστήριο στα μαθήματα της Δέσμης τους, τώρα είναι υποχρεωμένοι να πηγαίνουν φροντιστήριο αν είναι δυνατόν σε όλα τα μαθήματα. Αν είναι δυνατόν ακόμη και στα Θρησκευτικά! Καθόλου περίεργο αφού σε όλο αυτό ξέφρενο κυνηγητό μορίων κάθε απώλεια μορίου μπορεί να αποδειχτεί κρίσιμη. Και άλλωστε αυτή την κατάσταση δεν μπορούν να την κουκουλώσουν ούτε οι ίδιοι οι υποστηρικτές του Αρσένη. Η εφημερίδα "Τα Νέα" για παράδειγμα, στις 26/9/98 είχε για τίτλο: "Αύξηση ρεκόρ στα φροντιστήρια με τα νέα μέτρα", και έδινε τα εξής στοιχεία: οι εγγραφές των μαθητών της Α' Λυκείου έχουν αυξηθεί κατά 20-25% και της Β' Λυκείου κατά 20-30%. Και είναι βέβαιο ότι οι αριθμοί αυτοί βρίσκονται κάτω από την πραγματική κατάσταση. Και μαζί με όλα αυτά έχουμε βέβαια μια τεράστια αύξηση στα διδάκτρα των φροντιστηρίων (μέχρι και 50%). Δεν είναι δύσκολο να καταλάβουμε τι σημαίνουν αυτά: η μόρφωση (για να

είμαστε πιο ακριβείς: η όποια μόρφωση) μετατρέπεται σε ένα ακόμη εμπόρευμα. Ή έχεις λεφτά και το αγοράζεις ή δεν έχεις και δεν το αγοράζεις. Πράγμα που σημαίνει ότι όλες αυτές οι αλλαγές δεν προωθούν γενικά κι αόριστα την απόρριψη της νεολαίας από το σχολείο: **προωθούν πρώτα και κύρια την απόρριψη της νεολαίας που προέρχεται από τις πιο "υποβαθμισμένες" περιοχές** (και σ' αυτό βοηθάει η υπαγωγή των σχολείων στους δήμους, που σημαίνει ότι οι "φτωχοί" δήμοι θα έχουν "φτωχά" σχολεία και οι "πλούσιοι" δήμοι το αντίθετο). Τελικά, με την κατάσταση που προωθείται ούτε λίγο ούτε πολύ **ο μαθητής θα γνωρίζει την εξέλιξη του με βάση το κοινωνικό του περιβάλλον**. Κι αυτό είναι ένα ακόμη πράγμα που κανείς δεν μπορεί να αποκρύψει. Ετσι, για παράδειγμα, διαβάζουμε στην εφημερίδα "Εξουσία" της 8/9/98: "Αδειάζουν τα θρανία στα σχολεία. Τα τελευταία δύο χρόνια μειώθηκε κατά 48.000 (!) παιδιά ο μαθητικός πληθυσμός της χώρας". Αν αυτό ισχύει τα δύο προηγούμενα χρόνια δεν είναι δύσκολο να καταλάβουμε πόσο θα ενταθεί αυτή κατάσταση τα αμέσως επόμενα. Βέβαια, την ίδια στιγμή που το κράτος και τα ΜΜΕ αναφέρονται σε όλα αυτά, δεν σταματάνε τις προσπάθειες να καλύψουν τις πραγματικές αιτίες. Ετσι στο ίδιο θέμα η "Εξουσία" δίνει τον λόγο στον πρότανη του ΑΠΘ (Αρι-

στοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) Μιχάλη Παπαδόπουλο (που πρωτοστάτησε στην κατάργηση του ασύλου στο ΑΠΘ λέγοντας ότι μετά τις οχτώ το βράδυ δεν χρειάζεται άσυλο γιατί δεν διακινούνται ιδέες!!!) ο οποίος βγάζει (όπως μας έχει άλλωστε συνηθίσει σε κάτι τέτοιο...) ένα "επιστημονικό" συμπέρασμα: "Θεωρώ ότι οι χαμηλοί δείκτες γεννήσεων στην Ελλάδα είναι ο κυριότερος λόγος της τόσο σημαντικής μείωσης των μαθητών στα σχολεία. Δεν νομίζω ότι τα παιδιά του δημοτικού σχολείου έχουν επηρεαστεί από την ανεργία και τα άλλα σχετικά προβλήματα ώστε να εγκαταλείψουν το σχολείο." (!!!) Κι αν μέχρι εδώ ο Μ. Παπαδόπουλος δείχνει απλά να απευθύνεται σε ηλίθιους, στη συνέχεια δεν διστάζει να γίνει επικίνδυνος: "Επίσης είναι απογοητευτικό που οι αίθουσες των δημοτικών σχολείων έχουν πλέον γεμίσει από τα παιδιά των μεταναστών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα". Ο ρατσισμός σε όλο του το μεγαλείο...

Εδώ, αν θέλουμε να είμαστε πιο συνολικοί, δεν μπορούμε παρά να συνδέσουμε αυτό που γίνεται στην εκπαίδευση με αυτά που γίνονται έξω απ' αυτήν: ακριβώς όπως η διασκέδαση, η ψυχαγωγία και ο αθλητισμός όλο και περισσότερο γίνονται εμπόρευμα απλησίαστο για τα πιο πολλά κομμάτια της νεολαίας (και σε αντάλλαγμα τους προσφέρονται φτηνά υποκατάστατα), έτσι ακριβώς η ίδια η εκπαίδευση τείνει να μετατραπεί σε απλησίαστο εμπόρευμα για τη νεολαία. Μόνο που εδώ το αντάλλαγμα είναι η κοροϊδία της κατάρτισης.

Η επιχείρηση πειθάρχησης της νεολαίας

Γιατί, μιλώντας για τις ρυθμίσεις που αλλάζουν συνολικά την εκπαίδευση, δεν έχουμε να κάνουμε απλά και μόνο με οικονομικά, για παράδειγμα, ζητήματα: μαζί με όλα τ' άλλα, **η εκπαίδευση πρέπει να μετατραπεί ακόμη περισσότερο σε μηχανισμό αφαίμαξης και υποταγής της νεολαίας**. Οι εξετάσεις επί εξετάσεων, οι εξοντωτικοί ρυθμοί, το τρέξιμο από το ένα φροντιστήριο στο άλλο, το ατέλειωτο μάζεμα μορίων για μια θέση στον "ήλιο", το πήγαιν' έλα από τα ΤΕΕ στα ΙΕΚ κι από κει στην ανεργία, όλες αυτές οι καταστάσεις στοχεύουν στο να διαμορφώσουν μια νεολαία όπως ακριβώς την ονειρεύονται οι ιθύνοντες. Μια νεολαία πειθαρχημένη, υπάκουη, υπό διαρκή επιτήρηση, υπό τον διαρκή έλεγχο της αστυνομίας και όλων των μηχανισμών καταστολής, που δεν θα έχει δυνατότητα σκέψης, αμφισβήτησης και ανατρεπτικής πράξης, αλλά που θα έχει σπάσει σε άπειρα μέρη που το ένα θα ανταγωνίζεται το άλλο. Γι' αυτό και όλες αυτές οι αλλαγές δεν προωθούν απλά το ανελέητο τρέξιμο: προωθούν κυριολεκτικά την αποβλάκωση, την απονεύρωση και την πλήρη παθητικοποίηση της νεολαίας. Εδώ ακριβώς ο ρόλος όλων των μηχανισμών κατάρτισης, των ΙΕΚ αλλά και των ΤΕΕ, αλλά επίσης και του Ενιαίου Λυκείου, είναι καθοριστικός: **δεν παρέχεται γνώση (με οποιαδήποτε έννοια), αλλά μόνο κατάρτισεις μιας χρήσης**. Δεν παρέχεται καμιά μέθοδος σκέψης, μόνο οι αποστεωμένες πληροφορίες, που επειδή αύριο είναι ξεπερασμένες (ή μπορεί και να μην είναι αλλά έτσι να ισχυρίζονται αυτοί που κυβερνούν) θα πρέπει να ξαναμπούμε σε κάποια κομμάτια της εκπαίδευσης (κατά προτίμηση σε ΙΕΚ αλλά και σε Προγράμματα Σπουδών Επιλογής για τους αποφοίτους των σχολών και του Ενιαίου Λυκείου) ώστε να "επανακαταρτιστούμε". Μήπως τελικά δεν πρόκειται παρά για μια πλήρη κοροϊδία;

Δεν έχουν ανάγκη από μια ενεργητική νεολαία. Δεν έχουν ανάγκη από μια νεολαία με σκέψη και πράξη με χαρακτηριστικά αμφισβήτησης. Έχουν όμως ανάγκη από μια αποβλακωμένη νεολαία. Και η εκπαίδευση που με τόσο κόπο χτίζουν, αυτή τη νεολαία θέλει να δημιουργήσει. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό: όπου δεν πίπτει λόγος, πίπτει... άγριο ξύλο και αστυνομοκρατία. Γι' αυτό και με πρόσχημα τα ναρκωτικά, βάζουν τις αστυνομίες στα σχολεία. Γι' αυτό, με πρόσχημα το ένα ή το άλλο επεισόδιο, προσπαθούν να καταργή-

σουν το άσυλο από τους πανεπιστημιακούς χώρους. Γι' αυτό και βάζουν μπράβους στις Εστίες των φοιτητών.

Ο **ελεύθερος χρόνος** πρέπει να γίνει μια άγνωστη έννοια για τη νεολαία. Το τρέξιμο πρέπει να γίνει η καθημερινότητα. Πίσω από όλα αυτά όμως, δεν προκύπτει ένα ερώτημα; Μήπως θέλουν μια αποχαυνωμένη νεολαία ακριβώς επειδή γνωρίζουν πόσο επικίνδυνη μπορεί να γίνει γι' αυτούς και το σύστημά τους; Και μήπως ήρθε η ώρα και η νεολαία να συνειδητοποιήσει το ίδιο ακριβώς;

Ποιοι και γιατί προωθούν αυτές τις αλλαγές;

Δεν φτάνει να συνειδητοποιήσουμε ότι υπάρχουν κάποιες αλλαγές που μας πλήττουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Δεν φτάνει να γνωρίζουμε τις συνέπειες όλων αυτών των αλλαγών. **Πρέπει πρώτα και κύρια να γνωρίσουμε και ποιοι είναι αυτοί που προωθούν όλες αυτές τις αλλαγές.** Μόνο τότε θα έχουμε πραγματικά δυνατότητες να ανατρέψουμε όλη αυτή την κατάσταση. Μόνο όταν αναγνωρίσουμε τον αντίπαλο και αναγνωρίσουμε και τους συμμάχους του. Σε διαφορετική περίπτωση, όσο κι αν φωνάζουμε δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Υπάρχει βέβαια ένα ερώτημα: δεν είναι ακριβώς ο Αρσένης που προωθεί όλες αυτές τις αλλαγές; Η απάντηση είναι βέβαια θετική, αλλά είναι ελλιπής. Γιατί δεν είναι μόνον ο Αρσένης που τις προωθεί. Και γιατί αύριο μπορεί κάλλιστα να είναι κάποιος άλλος υπουργός, όπως προηγουμένως ήταν ο Γ. Παπανδρέου ή ο Σουφλιάς ή ο Φατούρος κλπ. Και αυτό που έχει σημασία είναι ότι ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο πρόσωπο του υπουργού οι αλλαγές που εδώ και μια δεκαετία προωθούνται είναι στην ίδια κατεύθυνση. Άρα, δεν μπορούμε να θεωρούμε ότι πρόκειται για ένα ζήτημα προσώπου. Ο υπουργός, ο κάθε υπουργός, σε κάποιους στηρίζεται και κάποιους στηρίζει. Εκεί ακριβώς βρίσκεται όλη η ουσία. Εκεί πρέπει επίσης να αναζητήσουμε τον αντίπαλό μας συνολικά, για να μην περιοριζόμαστε απλά και μόνο στο ένα ή το άλλο πρόσωπο.

Ευρωπαϊκή Ένωση και λοιποί συγγενείς

Πόσο τυχαίο είναι καταρχήν (για να αρχίσουμε να απαντάμε στο ερώτημα) ότι οι αλλαγές που προωθούνται στην Ευρώπη είναι προς μια κοινή κατεύθυνση; Πόσο τυχαίο είναι ότι κάθε τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα επιτελεία της συνεδριάζουν για να πάρουν αποφάσεις πάνω σε εκπαιδευτικά ζητήματα; Πόσο τυχαίο είναι ότι το μεγαλύτερο κομμάτι του νόμου του Αρσένη για τις σχολές αλλά και τα σχολεία είναι ενταγμένο στα ευρωπαϊκά προγράμματα του **ΕΠΕΑΕΚ** (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης); Είναι προφανές ότι μόνο τυχαίο δεν είναι: **το περίφημο “ευρωπαϊκό υπερκράτος” είναι αυτό που κατευθύνει με συντονισμένο τρόπο όλες τις αλλαγές στην εκπαίδευση.** Η **“Λευκή Βίβλος για την παιδεία και την κατάρτιση”** (που εδώ και κάποια χρόνια αποτελεί το “μνιφέστο” της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παιδεία) δεν κάνει τίποτα άλλο από το αναδεικνύει προς τα πού πρέπει να κινηθούν τα εκπαιδευτικά συστή-

ματα των ευρωπαϊκών κρατών. Ζητήματα που έχουν να κάνουν με την προώθηση της κατάρτισης, με την είσοδο των εταιριών στα σχολεία και τις σχολές δεν αποτελούν πρωτοτυπίες του Αρσένη. Όλα αυτά δεν είναι παρά οι βασικές συνιστώσες της ευρωπαϊκής πολιτικής για την εκπαίδευση που ο Αρσένης εξειδικεύει και προωθεί. Αρα το να μην δούμε το ρόλο που παίζουν σε όλες αυτές τις αλλαγές οι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί, σημαίνει να μείνουμε στα μισά του δρόμου, όσο φιλότιμες προσπάθειες κι αν κάνουμε...

Αυτό δεν σημαίνει ότι έχουμε από τη μια μεριά την Ευρωπαϊκή Ένωση και από την άλλη τον Αρσένη που απλά προωθεί τα σχέδιά της. Η πραγματικότητα είναι πιο σύνθετη: γιατί **όλες αυτές οι αλλαγές, που πάντα προωθούνται “για το καλό του έθνους” και “όλου του ελληνικού λαού”, στην πραγματικότητα δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να πλήττουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τα συμφέροντα της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού.** Γιατί οι αλλαγές αυτές τελικά δεν αφορούν μόνο τη νεολαία: αφορούν τους γονείς που καλούνται να ξεδεψουν ό,τι έχουν και δεν έχουν στον αγώνα “μόρφωσης” των παιδιών τους, αλλά αφορούν και τους εκπαιδευτικούς που οι αλλαγές αυτές θέλουν να τους μετατρέψουν σε ψυχρούς παιδονόμους με ευλύγιστα ωράρια. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι όλες αυτές οι αλλαγές δεν συμφέρουν κανένα. Αν ήταν έτσι, δεν θα υπήρχε κανείς να τις προωθήσει ή να τις στηρίξει. Όλες αυτές οι αλλαγές δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να προωθούν την ευθυγράμμιση της εκπαίδευσης με αλλαγές που γίνονται έξω απ’ αυτήν. Σαν τέτοιες, οι αλλαγές της εκπαίδευσης κάθε άλλο παρά είναι το ίδιο ωφέλιμες για όλη την κοινωνία ή κοινωνικά ουδέτερες: αντίθετα προωθούν μια τέτοια εκπαίδευση που χρειάζεται ο καπιταλισμός και η αστική τάξη με βάση τις σημερινές τους ανάγκες. **Δεν βρίσκεται τυχαία η νεολαία στο μάτι του κυκλώνα.** Θα ήταν πολύ βολική για όλους μια τέτοια εξήγηση που θα απέδιδε αυτές τις αλλαγές σε μια τυχαία επίθεση. Το αντίθετο συμβαίνει: **οι αλλαγές στην εκπαίδευση προωθούν την αντιστοίχιση της εκπαίδευσης πρώτα και κύρια με τις νέες εργασιακές σχέσεις αλλά και με τις ανάγκες του κεφάλαιου γενικότερα μέσα στη σύγχρονη κατάσταση.**

Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση και εργασιακές σχέσεις

Ποια είναι καταρχήν η ουσία των νέων εργασιακών σχέσεων και πώς αναδεικνύεται στις αλλαγές της εκπαίδευσης; Ως προς αυτό πραγματικά αρκεί να θυμηθούμε παλιότερη δήλωση του πλανητάρχη Κλίντον με βάση την οποία **θα πρέπει όλοι να συνηθίσουν να αλλάζουν δουλειά 5-6 φορές στην ζωή τους.** Αρα τέρμα η σταθερή εργασία, το σταθερό ωράριο και μαζί μ’ αυτά οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας κλπ. Όλα αυτά ανήκουν πλέον στο παρελθόν: η παραγωγή έχει πλέον ανάγκη από άλλου τύπου εργατικό δυναμικό. Ενα εργατικό δυναμικό που θα έχει στο κέντρο του τον **ευλύγιστο εργαζόμενο** που δεν θα έχει μια σταθερή δουλειά, ενώ ο μισθός του αν είναι δυνατόν θα κατεβαίνει στα όρια της επιβίωσης. Και όλα αυτά βέβαια, όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά γιατί αυτό συμφέρει το κεφάλαιο στην προσπάθειά του να κερδοφορήσει στις σύγχρονες συνθήκες. Καθόλου παράξενο που μαζί με όλα αυτά οι κυβερνήσεις ξαναθυμήθηκαν το δικαίωμα στην εργασία. Αλλά όχι με τη μορφή που θα περίμενε κάποιος αφελής. Με μια άλλη: Ούτε λίγο ούτε πολύ λένε: *“Όλοι έχουν δικαίωμα στην εργασία γι’ αυτό και όλοι θα πρέπει κάθε τόσο να μένουν άνεργοι για να δουλεύουν οι υπόλοιποι. Κάθε άλλη άποψη επί του θέματος είναι εγωιστική και πρέπει να αποφεύγεται.”* (!!!)

Μέσα σ’ αυτές ακριβώς τις συνθήκες, το εργατικό δυναμικό δεν θα έχει απλά στο κέντρο του τον ευλύγιστο εργαζόμενο: θα έχει στο κέντρο του, για την ακρίβεια, τον **ευλύγιστο εργαζόμενο-άνεργο.** Τον εργαζόμενο μιας χρήσης που θα τον χρησιμοποιεί για ένα μικρό

χρονικό διάστημα η επιχείρηση για να τον πετάξει μετά στην ανεργία. Και πάντα βέβαια θα φταίει ο ίδιος που έμεινε άνεργος!!! **Να, τελικά, τι πρέπει να κάνει η εκπαίδευση: να παράξει τον ευλύγιστο εργαζόμενο-άνεργο που θα πετιέται ανά πάσα στιγμή από την εργασία του γιατί δεν θα μπορεί να προσαρμοστεί στην παραμικρή αλλαγή του περιβάλλοντος εργασίας (ή θα μπορεί να προσαρμοστεί αλλά θα υπάρχουν εν τω μεταξύ καλύτερα προετοιμασμένοι... που πρέπει να δουλέψουν κι αυτοί λίγο...) και γι' αυτό νιώθει υπαίτιος για όλα τα δεινά που του συμβαίνουν.** Γι' αυτό ακριβώς η κατάρτιση βρίσκεται στο κέντρο όλων των αλλαγών: το κεφάλαιο χρειάζεται την κατάρτιση για να μπορεί να κάνει τη δουλειά του. Να απολύει όσους έχουν μια "ξεπερασμένη" κατάρτιση, να προσλαμβάνει αυτούς που έχουν μια "πιο νέα" κατάρτιση, έτσι ώστε οι περισσότεροι να ζουν στα όρια της φτώχειας αν είναι δυνατόν, και φυσικά όταν έχουν μια δουλειά να είναι 100% υπάκουοι. Είναι προφανές ότι έναν τέτοιο εργαζόμενο-άνεργο δεν μπορούσε να τον παράξει η εκπαίδευση όπως ήταν. Χρειαζόταν μια συνολική αναδιαμόρφωση σε όλες τις πλευρές της: καταρχήν χρειαζόταν ένα σύνολο από θεσμούς και μηχανισμούς κατάρτισης που θα αναλαμβάνουν να "επανεπιδόσουν" με αυτόν τον συγκεκριμένο τρόπο τους άνεργους στην παραγωγή. Από εκεί ακριβώς προκύπτει και η σημασία των ΙΕΚ, των ΚΕΚ, των σεμιναρίων κλπ. Αλλά αυτό δεν θα μπορούσε να φτάσει: **χρειαζόταν ένα Λύκειο που να μην παρέχει ίχνος γενικών γνώσεων αλλά μονάχα μια πολύ στενή εξειδίκευση, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να νιώθουν πραγματικά ότι δεν μπορούν να προσαρμοστούν στις αλλαγές των εργασιακών τους συνθηκών ή να νιώθουν ότι έχουν πλέον μια "ξεπερασμένη κατάρτιση".** Και αυτό το ρόλο έρχονται να παίξουν τα ΤΕΕ σε συνεργασία με την απόρριψη της νεολαίας από το Ενιαίο Λύκειο.

Αλλά αν προχωρήσουμε και παρακάτω, θα βγάλουμε κι άλλα συμπεράσματα: δεν είναι τυχαίο ότι σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες προωθούνται ταυτόχρονα δύο πράγματα: από τη μια η **ένταση των εξετάσεων** και από την άλλη ο **κατατεμαχισμός (διάσπαση)**. Και τα δύο προωθούν ένα πράγμα: προωθούν μια νεολαία που θα μάθει να πειθαρχεί έτσι ώστε να μπορεί και αύριο να πειθαρχεί στις ευλύγιστες εργασιακές σχέσεις που την περιμένουν. Και από την άλλη, προωθείται μέσα από τον κατατεμαχισμό των εκπαιδευτικών βαθμίδων (της δεύτερης και της τρίτης) μια κατάσταση μέσα στην οποία η νεολαία θα πλακώνεται μεταξύ της για παρεμφερή πτυχία (που βέβαια δεν θα είναι πτυχία αλλά πιστοποιητικά ανεργίας) που δεν θα αντικατοπτρίζουν κανένα απολύτως επαγγελματικό δικαίωμα. Γίνεται επομένως φανερό ότι τα όσα συμβαίνουν στην εκπαίδευση δεν πέφτουν από τον ουρανό: τόσο η προώθηση σε όλα τα επίπεδα της κατάρτισης όσο και η προώθηση της πειθαρχίας της νεολαίας αντανakλούν στην ουσία τις αλλαγές των εργασιακών σχέσεων μέσα στην εκπαίδευση. Ακόμη και η ύπαρξη των ΤΕΕ σαν ανθρώπινων χωματερών σχετίζεται ακριβώς με την ύπαρξη μιας μεγάλης ανεργίας των νέων και με την προσπάθεια να κουκουλωθεί (το 1993 η ανεργία των νέων στην Ευρώπη έφτανε το 19,8%). Και πρόκειται για μια κατάσταση που δεν αφορά μόνο τα ΤΕΕ ή τα ΙΕΚ, αλλά και τα περισσότερα ΤΕΙ και πολλά από τα ΑΕΙ...

Η νέα εκπαίδευση

Μπορούμε με βάση τα παραπάνω να ανοίξουμε μια παρένθεση για να κατανοήσουμε πιο συνολικά πώς επιδιώκουν να διαμορφώσουν το εκπαιδευτικό σύστημα για να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τις ευλύγιστες εργασιακές σχέσεις:

- Καταρχήν με τη νέα εκπαίδευση που ετοιμάζουν όλα δείχνουν πιο εύκολα, πιο εφικτά. Γι' αυτό και το όνομά της: "**Παιδεία Ανοικτών Οριζόντων**". Πάλι όμως δεν πρόκειται παρά

μονάχα για τη βιτρίνα. Τη βιτρίνα που προσπαθεί να αποκρύψει την πραγματικότητα...

- Ετσι το πολυδιαφημισμένο Ενιαίο Λύκειο και Σούπερ Εξεταστήριο προορίζεται ουσιαστικά για μια **μειοψηφία μαθητών**. Οι περισσότεροι από αυτούς προορίζονται ουσιαστικά για τα ΤΕΕ ή άλλες μορφές “μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης” (ποιος ξέρει αργότερα τι θα προκύψει κι εδώ...). Ετσι, σχηματικά, (κι εδώ δεν πρόκειται για σενάριο επιστημονικής φαντασίας, αλλά για τις ίδιες τις οδηγίες τους) **θέλουν το 30% να είναι στο Ενιαίο Λύκειο και το 70% στην τεχνικο-επαγγελματική εκπαίδευση**.

- Σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση επιδιώκουν καταρχήν **να μειώσουν τον αριθμό των απόφοιτων του Ενιαίου Λυκείου** (από 125.000 περίπου το χρόνο σε λιγότερους οπωσδήποτε από 85.000). Την ίδια στιγμή (πράγμα που μόνο προς στιγμήν μπορεί να φαίνεται αντιφατικό) δηλώνουν ότι θα αυξήσουν τους εισακτέους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ο Αρσένης λέει ότι ενώ μέχρι τώρα μπαίνουν 62.000 τη χρονιά, από το 2000 θα μπαίνουν 85.000).

- **Ενώ όμως θα μπαίνουν περισσότεροι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, απ’ αυτήν θα βγαίνουν αρκετά λιγότεροι**: ήδη μιλάνε για δύο κύκλους σπουδών στις σχολές, πολλαπλές εξετάσεις εμφανίζονται από σχολή σε σχολή κλπ. Γι’ αυτό ακριβώς δεν υπάρχει τίποτα το περίεργο στην αύξηση των εισακτέων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (που καμιά σχέση δεν έχει φυσικά με “ελεύθερη πρόσβαση”): γιατί και λιγότεροι θα παίρνουν πτυχίο και αυτοί που το καταφέρνουν αυτό ουσιαστικά δεν θα έχουν επαγγελματικά δικαιώματα. Ταυτόχρονα **διασπούν σε όσο το δυνατόν περισσότερα κομμάτια την τριτοβάθμια εκπαίδευση για να μην υπάρχει “συνωστισμός” ούτε φοιτητών ούτε πτυχιούχων σε καμιά σχολή**. Το ερώτημα είναι: τι θα κάνουν όλοι οι υπόλοιποι που είχαν μπει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση; Ή αλλιώς: **τι κέρδος έχει το κράτος να τους θάλει σε μια σχολή**; Ο λόγος έχει ήδη αρχίσει να εμφανίζεται: μ’ αυτό τον τρόπο το κράτος θα μπορεί να στοιβάζει σε σχολές ένα κομμάτι νέων που αλλιώς θα καταγράφονταν σαν άνεργοι. Και επειδή αυτές οι καταστάσεις είναι “ανησυχητικές” (για το κράτος φυσικά) γιατί να μην τους στριμώξει κι αυτούς σε κάποιο ΑΕΙ ή ΤΕΙ; Και μάλιστα, όχι απλά στριμώχνοντάς τους, αλλά επίσης ξεζουμίζοντάς τους οικονομικά;

- Αλλά το νέο εκπαιδευτικό σύστημα δεν είναι μόνο αυτό: τους απόφοιτους των ΤΕΕ τους περιμένει η “φάμπρικα” που λέγεται ΙΕΚ. Ετσι, για να τρέχουν σ’ όλη τους τη ζωή επειδή δεν ήταν “άξιοι” μαθητές”. Ενώ από την άλλη, τους απόφοιτους του Ενιαίου Λυκείου, των ΑΕΙ και ΤΕΙ (του ενός ή και των δύο κύκλων που ενδεχομένως θα υπάρχουν), τους περιμένουν τα περίφημα και πολυδιαφημισμένα **Προγράμματα Σπουδών Επιλογής**, μέσα από τα οποία θα μπορούν να μαζέψουν κάποια μόρια ακόμη ώστε να “τη βγουν” στον διπλανό τους. Αυτή ακριβώς είναι η περίφημη “διά βίου εκπαίδευση”: διά βίου μάζεμα μορίων, διά βίου κοροϊδία...

Αυτό είναι σε γενικές γραμμές το νέο εκπαιδευτικό σύστημα που προωθείται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Αυτό που έχει σημασία είναι ότι ένα βασικό αποτέλεσμα όλων αυτών των αλλαγών είναι η ολοκληρωτική αλλαγή της σχέσης της νεολαίας με την εκπαίδευση, αλλά και η ολοκληρωτική αλλαγή του ρόλου της εκπαίδευσης. Ετσι περνάει ανεπιστρεπті (ή τουλάχιστον έτσι θέλουν να πιστεύουν...) η εποχή που η νεολαία κάποια στιγμή ξέκοβε από την εκπαίδευση, με ή χωρίς κάποιο πτυχίο. Τώρα καλείται να περιπλανιέται κάθε τόσο από τον ένα στον άλλο εκπαιδευτικό μηχανισμό. Από την άλλη, κι εδώ αναδεικνύεται η αλλαγή στο ρόλο της εκπαίδευσης, δεν είναι μόνο η νεολαία που θα καλείται κάθε τόσο να “επανακαταρτιστεί”: είναι και οι υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες.

Ταυτόχρονα, όλες οι πολιτικές λιτότητας και ξεζουμίσματος των εργαζόμενων βρίσκουν επίσης την αντανάκλασή τους μέσα στην εκπαίδευση. Το κράτος κόβει όσο το δυνατό

περισσότερα από τα έξοδα που πηγαίνουν προς την εκπαίδευση. Δεν το ενδιαφέρει να κόψει έξοδα που πηγαίνουν, ας πούμε, για στρατιωτικές δαπάνες. Ο πρώτος που πάντα την πληρώνει είναι η εκπαίδευση μαζί με την πρόνοια και την υγεία. Γι' αυτό και προωθούνται οι συνενώσεις των τμημάτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ώστε το κράτος να απαλλαχτεί από τα περιττά έξοδα που πηγαίνουν προς τους εκπαιδευτικούς. Γι' αυτό και στις περισσότερες φοιτητικές Εστίες μπαίνει ενοίκιο. Γι' αυτό και φορτώνονται στους δήμους τα σχολεία ώστε να απαλλαχτεί ο κρατικός προϋπολογισμός από αυτά. Με άλλα λόγια, **ή έχεις λεφτά να πληρώσεις ή διαφορετικά είσαι αναγκασμένος να εγκαταλείψεις την εκπαίδευση**. Και μαζί με όλα αυτά το κράτος δεν έχει κανένα πρόβλημα (το αντίθετο...) να παραχωρεί ολόκληρα κομμάτια της εκπαίδευσης στο κεφάλαιο και τις επιχειρήσεις. Η εκπαίδευση από άκρη σ' άκρη αλώνεται από το κεφάλαιο: μετατρέπεται σε πηγή κερδοφορίας.

Να γιατί έχει σημασία να βλέπουμε μακρύτερα από την στενή καθημερινή μας εμπειρία: γιατί τότε θα καταλάβουμε ποιοι και γιατί προωθούν όλες αυτές τις αλλαγές. Γιατί τότε επίσης θα καταλάβουμε ότι όλα αυτά που συμβαίνουν μέσα στην εκπαίδευση δεν είναι άσχετα με την κοινωνία και με την πολιτική. Και τότε θα μπορέσουμε να καταλάβουμε επίσης με ποιους πρέπει να ενωθούμε και με ποιους πρέπει να διαχωριστούμε για να διεκδικήσουμε αυτά που μας ανήκουν...

Να ανατρέψουμε το νόμο Αρσένη

Μπορεί ο Αρσένης να έχει εφοδιάσει το νόμο του με προσεγμένες βιτρίνες. Μπορεί αυτός ο νόμος να προωθείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με όλους τους αντίστοιχους μηχανισμούς. Μπορεί το νόμο να τον στηρίζουν όλα τα επίσημα πολιτικά κόμματα. Όμως **τίποτα από όλα αυτά δεν αρκεί για να μας πείσει να μην αγωνιστούμε εναντίον του**. Τίποτα από όλα αυτά δεν μας πείθει ότι αυτός ο νόμος και όλες οι ρυθμίσεις που τον συνοδεύουν είναι για το καλό μας. Το βλέπουμε και το γνωρίζουμε:

- Ο νόμος Αρσένη είναι **αντιδραστικός**: μετατρέπει την εκπαίδευση σε πεδίο ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις. Προωθεί την οικονομική αφαίμαξη των εργαζόμενων. Μεταχειρίζεται τη νεολαία σαν πηγή για την εξαγωγή κερδών. Θέλει τους εκπαιδευτικούς στο ρόλο του ψυχρών παιδονόμων που θα εκτελούν εντολές προωθώντας την απόρριψη της νεολαίας από την εκπαίδευση.
- Ο νόμος Αρσένη είναι **αντιμαθητικός**: σπρώχνει τους μαθητές στο περιθώριο. Τους στέλνει στους μηχανισμούς κατάρτισης και αποβλάκωσης. Τους στερεί το δικαίωμα στη μόρφωση για να τους μετατρέψει σε εμπόρευμα. **Τους στερεί κάθε ίχνος ελεύθερου χρόνου** και δημιουργικότητας από τη ζωή τους. Τους θέλει πειθαρχημένους και υπάκουους για να μπορούν αύριο να είναι πειθαρχημένοι σαν εργαζόμενοι μιας χρήσης. Σπέρνει τον ανταγωνισμό ανάμεσά τους στο κυνήγι των μορίων και προωθεί το αλληλοφάγωμά τους.
- Ο νόμος Αρσένη είναι **αντιφοιτητικός**: γιατί προωθεί επίσης το αλληλοφάγωμα ανάμεσα στους φοιτητές σπάζοντας την τριτοβάθμια εκπαίδευση σε χίλια κομμάτια. Αποσυνδέει το πτυχίο από τα επαγγελματικά δικαιώματα, μετατρέπει τις σχολές σε πάρκινγκ ανέργων. Κάνει το Πανεπιστήμιο σχολείο (με απουσιολόγια, κουδούνι στο διάλειμμα κλπ) για τους φοιτητές και εταιρία για τους καθηγητές.

Εμάς δεν μας λέει τίποτα η “δύναμη” αυτών που προωθούν το νόμο. Γιατί δεν παύουν να είναι μια μειοψηφία. Γιατί, ακριβώς επειδή είναι μια μειοψηφία και εμείς είμαστε η πλειοψηφία, ετοιμάζουν όσο το δυνατόν πιο προσεγμένες βιτρίνες για το νόμο τους, ώστε να αποχαυνώσουν αυτούς που πλήττονται απ’ αυτόν, να τους διατρέσουν και να τους εξασθενίσουν. Δεν είναι μακριά ούτε το 1990-91 που ανέδειξε τις δυνατότητες της νεολαίας, δεν είναι μακριά ούτε η Γαλλία της μαθητικής εξέγερσης, και πολύ περισσότερο δεν είναι μακριά ο Ιούνης που απέδειξε ότι ο κόσμος της εκπαίδευσης μπορεί να δίνει μάχες και να τις κερδίζει. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλα είναι εύκολα. Ούτε σημαίνει ότι δεν απαιτείται μεγάλη προσπάθεια για να αγωνιστούμε για την ανατροπή του νόμου. Σημαίνει όμως ότι έχουμε πραγματικά κάθε λόγο να αγωνιστούμε για τη συνολική του κατάργηση και γι’ αυ-

τό να επιδιώξουμε έναν αγώνα που θα έχει συγκεκριμένο προσανατολισμό. **Που θα αναδεικνύει, καταρχήν, τον αντίπαλο: την Ευρωπαϊκή Ένωση, την κυβέρνηση της χούντας των εκσυγχρονιστών, και όλους τους μηχανισμούς μέσα κι έξω από την εκπαίδευση που στηρίζουν το νόμο αυτό.** Αλλά δεν φτάνει να εντοπίσουμε μόνο τον αντίπαλο: πρέπει να εντοπίσουμε και τους **ψεύτικους φίλους**, οι οποίοι μπορούν να μιλάνε πολύ ενάντια στο νόμο αλλά επί της ουσίας να μην ενδιαφέρονται πραγματικά για την κατάργησή του. Και τέτοιοι ψεύτικοι φίλοι υπάρχουν: είναι αυτοί που δεν έχουν κανένα πρόβλημα (το αντίθετο) να στήνουν τα δικά τους συντονιστικά για να καπελώνουν όσο κόσμο μπορούν. Είναι αυτοί που όταν ακούνε για καταλήψεις σχολείων και σχολών φεύγουν μακριά, πάντα γιατί "δεν είναι ώριμες οι συνθήκες". Είναι αυτοί που στην πραγματικότητα δεν μιλάνε καν για συνολική ανατροπή του νόμου, αλλά πάντα μένουν σε δευτερεύοντα σημεία ανοίγοντας το δρόμο στα πιο βασικά. Από τέτοιους ψεύτικους φίλους οφείλουμε και πρέπει να διαχωριστούμε και τέτοιοι ψεύτικοι φίλοι είναι πραγματικοί και δεν είναι γέννημα της φαντασίας: είναι πρώτα και κύρια η ΚΝΕ. Είναι η ΚΝΕ που, για παράδειγμα, όταν αναφέρεται στο νόμο δεν κάνει καθόλου λόγο για τα ΙΕΚ ή το πολύ-πολύ ζητάει να γίνουν δημόσια, λες κι αν τα πάρει το κράτος θα αλλάξει ο ρόλος τους. Είναι η ΚΝΕ επίσης που δύο δεκαετίες τώρα δεν κάνει τίποτ' άλλο από το να φωνάζει για την ανάγκη της ειδικεύσης και δεν διστάζει να λέει για το θέμα αυτό τα ίδια πράγματα με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Και είναι βέβαια η ΚΝΕ αυτή που όλο για αγώνες θα μιλάει και μόλις θα αρχίσουν οι πραγματικοί αγώνες θα κάνει ό,τι μπορεί για να τους μαζέψει.

Υπάρχει επομένως ο αντίπαλος με τους συμμάχους του, υπάρχουν και οι κάθε είδους ψεύτικοι φίλοι. Αλλά υπάρχουν και όλοι αυτοί που πληττονται από το νόμο Αρσένη και που μπορούν να είναι μαζί σε όλες αυτές τις μάχες: να είναι μαζί έχοντας κοινούς στόχους, κοινό προσανατολισμό και συντονισμένη δράση. **Οι μαθητές, οι φοιτητές και οι εκπαιδευτικοί θρίσκονται ακριβώς στην ίδια μοίρα:** οι αντίπαλοί τους είναι ενωμένοι και συντονίζονται. Το ίδιο πρέπει να κάνουν κι αυτοί. Προωθώντας τον **ενιαίο πανεκπαιδευτικό αγώνα**. Και όχι μόνο αυτό: προωθώντας την αντίσταση στο νόμο Αρσένη από κοινού με τους υπόλοιπους εργαζόμενους. Γιατί η σημασία αυτού του νόμου βρίσκεται σ' αυτό ακριβώς: δεν αφορά μόνο την εκπαίδευση συνολικά. **Αφορά ολόκληρη την κοινωνία:** αφορά τους γονείς και τους εργαζόμενους που θα πρέπει να ξεδεύουν μια περιουσία για να δουν τα παιδιά τους να μπαίνουν σε κάποιο ΑΕΙ ή ΤΕΙ. Αλλά αφορά την κοινωνία και με έναν άλλο, πιο συνολικό, τρόπο: γιατί δεν σχετίζεται μόνο με το πώς θα αντιστοιχηθεί η εκπαίδευση στις εργασιακές σχέσεις ή την οικονομική συγκυρία. **Δημιουργεί ταυτόχρονα ένα νέο μοντέλο ανθρώπου** που δεν θα μπορεί να σκέφτεται, θα είναι παθητικός, υπάκουος κλπ. Και είναι προφανές ότι αυτό το μοντέλο ανθρώπου προορίζεται να "επιζήσει" και μετά από τις ευλύγιστες εργασιακές σχέσεις και τη σύγχρονη οικονομική κρίση, παράγοντας πιο μόνιμα αποτελέσματα. Γι' αυτό ακριβώς, τις αλλαγές που γίνονται μέσα στην εκπαίδευση είναι λάθος να τις περιορίζουμε στα τωρινά τους αποτελέσματα και πρέπει να τις αντιμετωπίζουμε συνολικά. Όλα αυτά σημαίνουν πραγματικά ότι αυτοί που έχουν συμφέρον να ενωθούν και να αγωνιστούν για την ανατροπή του νόμου δεν είναι μια μικρή μειοψηφία. Κάθε άλλο! Μειοψηφία είναι αυτοί που θα κληθούν να τον υπερασπιστούν και να τον εφαρμόσουν. Κι εδώ ακριβώς είναι που όλες αυτές οι αλλαγές αυτοπαγιδεύονται: γιατί την ίδια στιγμή που προσπαθούν να κατατεμαχίσουν τη νεολαία μέσα από το "διαίρει και βασίλευε", την ενώνουν από την ανάποδη. Γιατί όλη η νεολαία θα βρίσκεται να ζει κάτω από τις ίδιες καταστάσεις κυνηγώντας μόρια και επιστρέφοντας κάθε τόσο στην εκπαίδευση ή στους μηχανισμούς κατάρτισης. Πράγμα που σημαίνει ότι πιο πολύ παρά ποτέ θα συναντιούνται στις ανάγκες τους και στα προβλήματα οι απόφοιτοι

των ΤΕΕ ακόμη και με τους απόφοιτους των ΑΕΙ. Γιατί όλοι θα είναι πάνω-κάτω στην ίδια κατάσταση και επομένως θα είναι εφικτό να διεκδικήσουν μαζί αυτά που έχουν ανάγκη. Εδώ ακριβώς όλες αυτές οι αλλαγές αρχίζουν να μετράνε αντίστροφα και να δείχνουν δρόμους (δρόμους αγώνα) εκεί που φανέρωναν μονάχα αδιέξοδα.

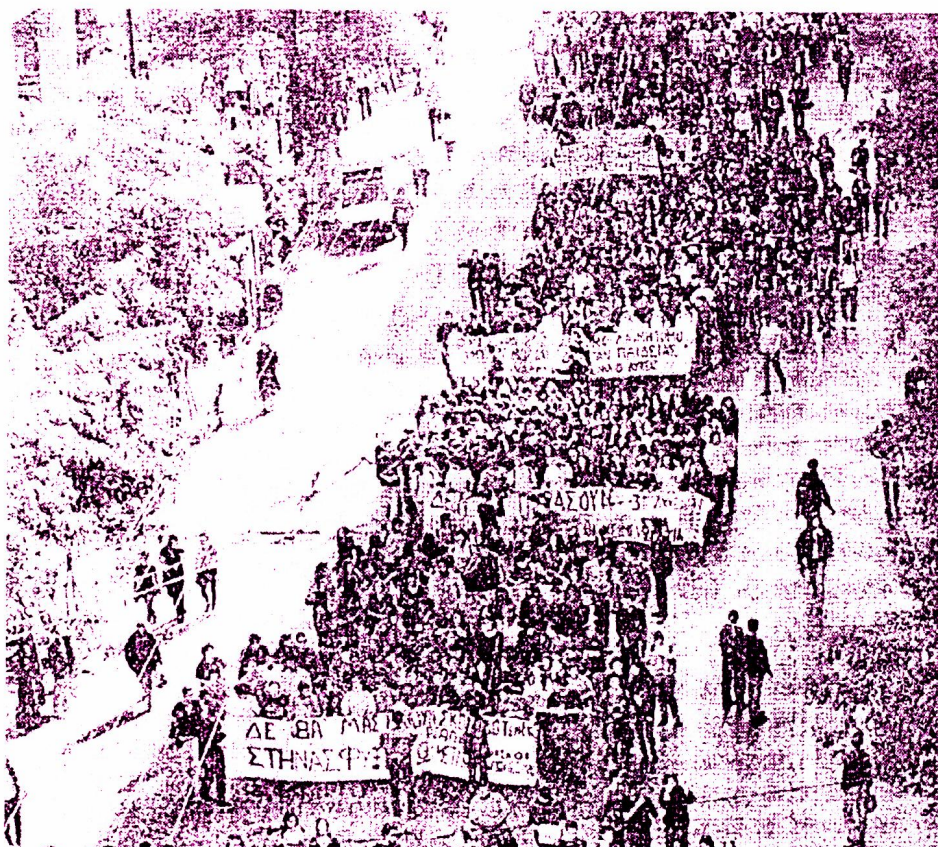
Μπορεί όμως ο προσανατολισμός ενός κινήματος να είναι απλά η ανατροπή του νόμου; Και ναι και όχι. Ναι: γιατί βοηθάει να ενωθούν όλες αυτές οι δυνάμεις που έχουν συμφέρον από κάτι τέτοιο. Γιατί βάζει στο κέντρο του αγώνα κάτι συγκεκριμένο αλλά και συνολικό. Γιατί πάει κόντρα σε όλες τις λογικές που στην πορεία "τρώνε" το ζήτημα της συνολικής ανατροπής και μιλάνε είτε για να "μείνει στα χαρτιά" (και δεν κάνουν τίποτα ούτε γι' αυτό) είτε κεντράρουν σε κάποια μόνο από τα σημεία του. Βοηθάει επομένως γιατί ορίζει μια διαχωριστική γραμμή ανάμεσα σ' αυτούς που είναι με το νόμο και σ' αυτούς που επιδιώκουν τη συνολική του ανατροπή. Αλλά η απάντηση είναι από την άλλη αρνητική: γιατί πρέπει την ίδια στιγμή να έχουμε και άλλες διεκδικήσεις: όχι για να "υπερβούμε" το νόμο μιλώντας γι' άλλα, αλλά για να αναδείξουμε με ποια οπτική είμαστε αντίθετοι με το νόμο. Αυτό σημαίνει ότι το αίτημα της κατάργησης του νόμου Αρσένη πρέπει να συνοδεύεται και από άλλες διεκδικήσεις, που να αναδεικνύουν τη δική μας λογική. Δεν μπορούμε, για παράδειγμα, να μιλάμε για το νόμο Αρσένη και να αφήνουμε απέξω το ζήτημα των μηχανισμών κατάρτισης, επειδή τυπικά δεν εντάσσονται στο νόμο. Στην ουσία είναι η ραχοκοκαλιά του! Δεν μπορούμε να μιλάμε για το νόμο Αρσένη και να μη λέμε κουβέντα για την υπαγωγή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην τοπική αυτοδιοίκηση. Στην ουσία αυτή παρέχει στο νόμο τα εργαλεία της εφαρμογής του! Και δεν μπορούμε επίσης να μιλάμε για το νόμο και να μην αναφερόμαστε στην άλωση της εκπαίδευσης από τις επιχειρήσεις, που ο νόμος προωθεί ακόμη περισσότερο.

Να αγωνιστούμε για τη συνολική ανατροπή του νόμου Αρσένη. Να οικοδομήσουμε ένα πανεκπαιδευτικό κίνημα που θα μάχεται ενάντια στο νόμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της κυβέρνησης Σημίτη και του Αρσένη και σε όλες τις ρυθμίσεις που τον συνοδεύουν. Να διεκδικήσουμε:

- **Κατάργηση όλων των μηχανισμών κατάρτισης.** Να μην περάσει κανένας μηχανισμός προώθησης της διά βίου εκπαίδευσης.
- **Ενιαία δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση,** χωρίς τεχνητούς διαχωρισμούς και διαιρέσεις.
- **Κατάργηση όλων των ειδών των προαγωγικών εξετάσεων.** Ελεύτερη πρόσβαση σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες.
- **Να φύγουν οι εταιρίες και οι επιχειρήσεις από σχολές και σχολεία. Να μην λειτουργήσει κανένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα.**
- **Να αναλάβει το κράτος ολοκληρωτικά όλα τα έξοδα για την εκπαίδευση μέσα από τον προϋπολογισμό.** Όχι στην υπαγωγή των σχολείων στους δήμους.
- **Να μην υπάρχει κανενός είδους αστυνομία σε σχολές και σχολεία.**

Όλοι αυτοί έχουν πάρει το μήνυμα: γνωρίζουν πολύ καλά ότι τα σχέδιά τους μπορούν να τους επιστραφούν αν ο αγώνας μας έχει σχέδιο και προσανατολισμό. Γνωρίζουν πολύ καλά ότι η νεολαία μπορεί να κινητοποιηθεί και να τους νικήσει.

Κάτω ο νόμος Αρσένη!

Τι είναι και για τι προσπαθούν τα Αριστερά Σχήματα Μαθητών

1 Όλα σήμερα μας τα παρουσιάζουν δεδομένα. Ό,τι βλέπουμε γύρω μας -έτσι είναι. Δε χωράει συζήτηση... Ό,τι υπάρχει δε θα μπορούσε να είναι αλλιώς. Ό,τι υπάρχει είναι φυσιολογικό, είναι δίκαιο. Ό,τι λένε οι επιστήμονες είναι έγκυρο. Ό,τι λένε οι "σοφοί" είναι σοφό. Ό,τι γράφουνε οι εφημερίδες, ό,τι λέει η τηλεόραση ισχύει. Ό,τι λένε οι καλλιτέχνες είναι ψαγμένο. Ό,τι λένε οι Ευρωπαίοι είναι ανώτερο. Ό,τι λέει η γιαγιά μας -κάτι θα ξέρει παραπάνω από μας. Τι σημαίνει καλός και τι κακός, τι είναι νόμιμο και τι παράνομο, ποιος είναι πετυχημένος στη ζωή του και ποιος όχι, ποιος είναι μες στη μόδα και ποιος έξω: όλ' αυτά είναι σπάντα -δε μπορούμε να τα αμφισβητήσουμε. Αλλά τι νόημα έχει να σκεφτόμαστε αν είναι όλα δεδομένα; Τι νόημα έχει να υπάρχουμε αν δε χρει-

άζεται να αλλάξουμε τίποτα γύρω μας; Απλά για ν' αναπαράγουμε το είδος; Τα Αριστερά Σχήματα Μαθητών βγάζουν αυτό το χαρτί όχι μόνο για να διακηρύξουν ότι φτιάχτηκαν - ότι υπάρχουν. Για να καλέσουν τους μαθητές να ξανασκεφτούμε όλ' αυτά που μας πλάσσουνε κάποιοι σα δεδομένα, να τα αμφισβητήσουμε, να βγάλουμε τα δικά μας συμπεράσματα.

2 Μήπως όλ' αυτά που μας μαθαίνουν στο σχολείο είναι σωστά; Η μήπως έτσι όπως μαθαίνουμε διάφορα πράγματα θα μας χρησιμεύσουν σε τίποτα; Επειδή δηλαδή έχουμε τη σφραγίδα του Κράτους -της επίσημης γνώσης σημαίνει ότι είναι πραγματική μόρφωση; Μήπως ισχύει το αντίθετο; Ακόμα και Φυσικές, Μαθηματικά, Χημείες και όλα αυτά που λένε "θετικές επιστήμες" ποιος μας λέει ότι είναι βασισμένα σε μια απόλυτη αλήθεια; και ποιος μπορεί να υποστηρίξει ότι ένα κάρο αριθμοί, τύποι, κανόνες, αξιώματα που μας ζητάνε να αποστηθίσουμε θα μας χρησιμεύσουν στη ζωή μας; Η μήπως στο σχολείο μαθαίνουμε ιστορία; Εκτός κι αν ιστορία σημαίνει πότε γεννήθηκε ο Ναπολέοντας, ποια μάχη έγινε το 800 π.Χ. ή πως λέγανε το μπάριμπα του Ναβουχοδονόσωρα. Ποιος μας είπε τι πραγματικά σημαίνει Ιστορία και ποιοι τη φτιάχνουν; Ποιος μας είπε για το ρόλο των μαζών, των απλών ανθρώπων; Ποιος εξήγησε τι είναι πρόοδος, εξέλιξη, επανάσταση; Και γιατί η ελληνική ιστορία τελειώνει το 1940; Ποιος φοβάται ακόμα τους αντάρτες; Μήπως μας βοηθάει σε τίποτα το μάθημα της έκθεσης; Μιλάμε για "έκθεση ιδεών" και μας βάζουν να εκθέτουμε τις δικές τους ιδέες... Παπαγαλίζουμε τα ξενέρωτα κλισέ που αυτοί έχουν καθιερώσει: "Η πολιτεία πρέπει...", "η λύση για όλα είναι η κατάλληλη παιδεία..." και άλλα τέτοια. Πρόλογος-κυρίως θέμα-επίλογος και η φαντασία στην εξορία...

3 Μήπως είναι μόνο τα μαθήματα που έχουμε λόγους σαν μαθητές να αμφισβητήσουμε; Όλη η "μαθητική ζωή" δεν είναι γεμάτη από παραλογισμούς που θεωρούνται απαραίστοι κανόνες; Οτιδήποτε είναι ξένο σε μας, ό,τι δε μας αρέσει, ό,τι βαριόμαστε μας υποχρεώνουν να το κάνουμε. Ό,τι μας γεμίζει, ό,τι έχει να κάνει με πρωτοβουλία και με δημιουργία είναι απαγορευμένο ή... δεν προβλέπεται. Καλός μαθητής είναι όποιος περνάει πιο άσχημα, όποιος δεν κάνει τα πράγματα που τον ευχαριστούνε, όποιος ζορίζεται, όποιος κάνει υποχωρήσεις, όποιος διαβάζει όλη μέρα επειδή "έτσι πρέπει", όποιος βάζει στην πάντα φίλους, παρέες, επικοινωνία και επικοινωνεί μόνο με τα βιβλία (πάντα του Ο.Ε.Δ.Β.). Μήπως δεν είναι παραλογισμός οι συνεχείς έλεγχοι και εξετάσεις; ή τα διαγνωστικά που μας φοράει τώρα ο Αρσένης; Τι σχέση έχει με τη "μόρφωση" το μοντέλο του εκπαιδευτικού- παιδονόμου- τιμωρού των άτακτων και των "κακών" που πάνε να το επιβάλλουν με νόμους και διατάγματα; Τι σχέση έχουν με τη "μόρφωση" τα ποινολόγια και οι αποβολές; Τι σχέση έχει με τη "δωρεάν παιδεία" το συνεχές τρέξιμο σε ιδιαιτέρως και φροντιστήρια, ο ανταγωνισμός με το διπλανό μας που πάνε να τον κάνουν βασική αρχή της... ελεύθερης παιδείας τους;

4 Μήπως είναι σαδιστές; Όχι. Έχουν τους λόγους τους αυτοί που εξαπολύουν μια τέτοια επίθεση: το σύστημα μας θέλει ανίκανους. Φοβούνται τους μαθητές -φοβούνται τη νεολαία. Το σύστημα θέλει βλάκες: ανθρώπους που δεν καταλαβαίνουν τι γίνεται γύρω τους, που δεν έχουν κρίση και δε σκέφτονται, που αναμασάνε τα παραμύθια που τους πλάσσουνε. Το σύστημα θέλει πειθαρχημένους: ανθρώπους που δεν έχουν καμιά

εμπιστοσύνη στις δυνάμεις τους, που δεν έχουνε το θάρρος να πούνε τη γνώμη τους, που δεν τα βάζουνε με αυτούς που υποτίθεται ότι είναι δυνατοί. Το σύστημα θέλει κρετί-νους: ανθρώπους που κοιτάνε πως θα ρίξουνε το διπλανό τους, που προσπαθούνε να επιβιώσουνε γλύφοντας εκεί που συμφέρει και τσαλαπατώντας όσους τους παίρνει. Το σύστημα θέλει ναρκωμένους: είτε από παράνομα ναρκωτικά είτε από νόμιμα (ΜΜΕ κ.λ.π.). Ανθρώπους παραιτημένους, που σέρνονται και υπομένουν τη μοίρα τους. Τέτοιους χα-ρχτήρες προσπαθεί να φτιάξει μέσα στους μαθητές το κράτος και αυτοί που το ελέγχουνε. Τύπους ανθρώπου έτοιμους γι' αυτά που θ' αντιμετωπίσουνε σε λίγα χρόνια. Έτοιμους να υποταχτούνε μπροστά στην ανεργία, την περιθωριοποίηση, την εκμετάλλευση, την αδι-κία. Άνθρωποι που σκέφτονται, άνθρωποι ζωντανοί, συλλογικοί κι ενεργητικοί δεν θα κά-τσουνε με σταυρωμένα χέρια απέναντι σε μια τέτοια πραγματικότητα.

5 Ποιο σύστημα είναι αυτό για το οποίο μιλάμε; Είναι κάτι άπιαστο και σκοτεινό; Όχι, είναι αυτό που στηρίζεται στην εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, που αποξε-νώνει τους ανθρώπους. Είναι αυτό που ισχύει πλέον σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Εί-ναι αυτό που ξεζουμίζει καθημερινά τους εργαζόμενους και τη νεολαία για να κερδίζουν συντριπτικές μειοψηφίες ανθρώπων και πολυεθνικών εταιριών (200 περίπου). Είναι αυτό που στηρίζει τους διεθνείς ληστές για να μπορούν να κλέβουνε τον ιδρώτα και τον κόπο αυτών που πραγματικά δουλεύουν και μοχθούν για να παράγουν τον παγκόσμιο πλούτο. Τι θάκαναν οι ιδιοκτήτες για παράδειγμα της MERCEDES χωρίς εργαζόμενους; Τίποτα.

Αυτά τα οικονομικά συμφέροντα εξυπηρετούν τα ισχυρά κράτη. Για χάρη τους σήμερα διεξάγονται εκατοντάδες πόλεμοι στον κόσμο. Αυτά υπηρετούνε οι διεθνείς χωροφύλα-κες-τσαμπουκάδες που εισβάλλουν σε άλλες χώρες, εκβιάζουνε λαούς, τους καταδικά-ζουνε σε φτώχεια και σφαγές. Το πολιτικό σύστημα στην Ελλάδα υπακούει στις εντολές αυτών των πλανητομπάτσων και των Ελλήνων μεγαλοαστών που κερδίζουνε απ' αυτή την ιστορία.

6 Διεθνής Αταξία και Νέα Τάξη Πραγμάτων. Τέλειωσαν οι ιδεολογίες ή να αναζητή-σουμε την ιδεολογία που απελευθερώνει; Υπόσχονται καθημερινά ειρήνη και υπό-σχονται πόλεμο. Στα Βαλκάνια οι "φίλοι μας" Ευρωπαίοι και Αμερικάνοι μοιράζουν ε-δάφη-πλούτο, ανθρώπους-δούλους. Στον Περσικό η "Διεθνής Κοινότητα" (δηλαδή πάλι οι ίδιοι) τιμώρησε το λαό του Ιράκ στη Β. Κορέα. Καταδικάζουν σε πείνα εκατομμύρια αν-θρώπους και παιδιά (εδώ η "διεθνής βοήθειά" τους δε φτάνει), στην Αφρική αποφασίζουν και διατάσσουν να ξεκάνουν με κάθε τρόπο ό,τι έχει απομείνει από την εποχή της δου-λείας και των αποικιών.

Την ίδια στιγμή χύνουν δάκρυα σαν του κροκόδειλου για τις οικολογικές καταστροφές και πλημμύρες ενώ αυτοί είναι που ξεπατώνουν τη φύση, που φτιάχνουν τα πυρηνικά, που τα πάντα υποτάσσουν στην τσέπη τους...

Κανένα ενδιαφέρον για τους ανθρώπους και τη ζωή τους...

Κατάργησαν και τις ιδεολογίες γιατί φοβούνται.

Αυτή η διεθνής αταξία που φέρνει πόλεμο, φτώχεια, εξαθλίωση, απομόνωση του ανθρώ-που πρέπει να διακηρύξει και το τέλος της ιδεολογίας. Θέλει όμως να τελειώνει με την ι-δεολογία που της έχει δώσει τα περισσότερα χτυπήματα. Με την ιδεολογία που επιδιώ-κει να οδηγήσει το ανθρώπινο είδος στο βασίλειο της ελευθερίας. Με την ιδεολογία που εκατομμύρια άνθρωποι κινήθηκαν σ' όλο τον 20ο αιώνα, και έκαναν επαναστάσεις, κινή-ματα απελευθέρωσης, που εργαζόμενοι και νεολαίοι διεύρυναν τις κατακτήσεις και τα δι-

καιώματά τους. Αν τριάντα χρόνια πριν δολοφόνησαν τον Τσε, αν ογδόντα χρόνια μετά θάβουν την Οκτωβριανή Επανάσταση του Λένιν, αν έχουν μεγάλο άγχος να τελειώσουν με τον κομμουνισμό και τους αριστερούς τότε είναι φανερό ότι φοβούνται. Φοβούνται γιατί είναι ο μοναδικός τους αντίπαλος, αυτός που τους έχει νικήσει και θα τους ξεκάνει ολοκληρωτικά. Η ιδεολογία που απελευθερώνει, ο κομμουνισμός, είναι τα νιάτα του κόσμου.

7 “Ετσι είναι ρε μεγάλε ο κόσμος. Δεν αλλάζει”. Αυτό μας λένε με διάφορους τρόπους και κοντεύουμε να το πιστέψουμε. Η ιστορία όμως (όχι αυτή με τις ημερομηνίες-η πραγματική) άλλα πράγματα δείχνει. Ποιο ζωάκι πίστευε ότι οι δεινόσαυροι και τα μαμούθ κάποτε θα εξαφανιστούνε όταν για εκατομμύρια χρόνια σουλατσάρανε σε όλες τις ηπείρους και μασουλάγανε ότι βρίσκανε; Ποιος δούλος πίστευε ότι κάποτε η δουλεία θα καταργηθεί όταν όλοι τη θεωρούσανε παντοδύναμη και αιώνια; Ποιος υπήκοος περίμενε τον καταποντισμό πανίσχυρων βασιλείων και αυτοκρατοριών; Αλλά δε χρειάζεται να πάμε τόσο μακριά: Οι περισσότεροι νόμιζαν τρελούς όσους πίστευαν ότι θα διώξουν κατά καιρούς τους ξένους καταχτητές από τη χώρα μας. Κανείς νοικοκύρης δεν περίμενε το '72 μια εξέγερση σαν το Πολυτεχνείο ένα χρόνο μετά. Ετσι και σήμερα οι περισσότεροι θεωρούνε παντοδύναμη την εξουσία του χρήματος και των όπλων. Στην τεχνολογία βλέπουμε επαναστάσεις. Στα γιαούρτια, τους αερόσακους και τις σερβιέτες το ίδιο. Μόνο την κοινωνία τη θέλουνε ομαλή και νηφάλια. Πώς μπορεί όμως ένα σύστημα με τεράστιες αντιθέσεις, ένα σύστημα που στηρίζεται στην εκμετάλλευση και την περιθωριοποίηση δισεκατομμυρίων ανθρώπων να μην συνταράσσεται κατά περιόδους από μαζικά κινήματα, εξεγέρσεις κι επαναστάσεις; Πώς μπορεί ένα τέτοιο σύστημα να μην υποστεί ήττες και να επιβιώνει;

8 Για να διαιωνίσουνε οι εκμεταλλευτές την κυριαρχία τους, τους είναι κάτι απαραίτητο: να στρέφουν τον κόσμο σε καταστάσεις που τις ελέγχουν, να μην χάνουνε το παιχνίδι απ' τα χέρια τους. Αυτό δε συμβαίνει και με τους μαθητές; Το ξέρουμε ότι είμαστε δυσारेστημένοι και προσπαθούμε να χώσουνε αυτή τη δυσಾರೆσκεια σε κόλπα που δεν τους ενοχλούνε και ίσα-ίσα τους διευκολύνουνε: εθνικισμός- φασισμός- ρατσισμός για παράδειγμα. Η και άλλα: συμμοριτισμός, χουλιγκανισμός κ.λ.π. Πριν μερικά χρόνια δεν ήταν που βάλανε τους μαθητές να κουνάνε σημαιάκια και να βρίζουνε άλλες χώρες και λαούς σε συλλαλητήρια μίσους (με πρόσχημα το “Σκόπια”); Οι μαθητές όμως έχουν δείξει ότι υπάρχει κι άλλος δρόμος: Τον έχουνε δείξει με μια σειρά αγώνες και κυρίως με το μεγάλο κίνημα καταλήψεων το 1990-91. Τότε πήραμε την κατάσταση στα χέρια μας και αγωνιστήκαμε για τη δική μας ζωή, για τα προβλήματα τα δικά μας και όλης της κοινωνίας. Και τότε είδαμε το πραγματικό πρόσωπο του κράτους και όλων των “επίσημων φορέων”. Η απάντησή τους ήτανε βία, καταστολή και συκοφάντηση: Μπάτσοι, δακρυγόνα, “αγανακτισμένοι πολίτες”, απειλές, ξυλοδαρμοί, δολοφονίες (καθηγητής Τεμπονέρας). Αλλά και ψέματα και λάσπη από τα ΜΜΕ. Οι μαθητές θα ξαναβγούνε στους δρόμους του αγώνα, όπως και οι εργαζόμενοι, γιατί όπου υπάρχει καταπίεση υπάρχει και αντίδραση.

9 Ο σύγχρονος Ηρώδης: ο Αρσένης και ο νόμος του. Οι “φίλοι μας” Ευρωπαίοι καθώς και οι οργανισμοί δικής τους ωφελείας, όπως ο ΟΟΣΑ, δεν ασχολούνται μόνο με πετρέλαια και μπίζνες. Κατασκευάζουν και νόμους για την εκπαίδευση (εξάλλου μεγά-

λη μπίζνα και η παιδεία). Ο νόμος λοιπόν της κυβέρνησης, ο νόμος Αρσένη, περιποιείται καθηγητές, φοιτητές, μαθητές και γονείς...

Για τους μαθητές εξετάσεις, εξετάσεις, εξετάσεις αλλά κατάργηση των Γενικών εξετάσεων. Να το μεταφράσουμε αυτό άγχος, αλλά και λεφτά για τα φροντιστήρια και την παραπαιδεία. Μόνο αυτό όμως; Σπίτι διάβασμα, φροντιστήριο, σχολείο, εξετάσεις και φτου κι απ' την αρχή. Αυτή είναι η ζωή. Νάσαι νέος συνεχώς εξεταζόμενος, πειθαρχημένος και να μη λες κουβέντα. Εξάλλου τι θάχεις μάθει για να πεις; Κι από την άλλη, από δω οι ικανοί κι από κει οι ανίκανοι. Αλλά και οι ικανοί πρέπει να εκπαιδεύονται δια βίου, να καταρτίζονται συνεχώς και να μην έχουν και απαίτηση ότι θα βρουν και δουλειά.

10 Μπορούν να έχουν συνέχεια οι εκρήξεις της νεολαίας, μπορούν να έχουν μια προοπτική οι αγώνες που ξεσπάνε κατά καιρούς; Τα Αριστερά Σχήματα λένε ότι χρειάζονται μέσα στους μαθητές συλλογικότητες για να γίνει αυτό. Χρειάζονται δηλαδή ενότητες ανθρώπων σε σχολεία και πόλεις με βάση κοινές ανησυχίες, απόψεις και διαθέσεις. Σήμερα συκοφαντούν την έννοια της οργάνωσης και της πολιτικής. Την ταυτίζουν με την ξεφτίλα των επίσημων κομμάτων και των πολιτικάντηδων. Τα Αριστερά Σχήματα διαχωρίζουν τη θέση τους απ' όλα αυτά. Πιστεύουν στην ανάγκη μιας μαζικής πολιτικής των ίδιων των μαθητών και στην ανάγκη να οργανωθούν οι μαθητές για ν' αντισταθούν.

Τα Αριστερά Σχήματα

- Αποτελούνται από νέους και νέες που κινούνται μέσα ή έξω απ' το χώρο της εκπαίδευσης και σ' αυτούς απευθύνονται.

- Αγωνίζονται ενάντια:

στην παιδεία του κέρδους και της αγοράς

στην απομόρφωση και την εντατικοποίηση

στην εμπορευματοποίηση και το χειρισμό

στη δια βίου εκπαίδευση και την κατάρτιση

στο νόμο Αρσένη και σε όσους τον προωθούν

- Αντιστέκονται στην οικονομική- πολιτική- κοινωνική περιθωριοποίηση της νεολαίας.

- Παλεύουν για να μπει η νεολαία φραγμός στην εξάρτηση, τον ιμπεριαλισμό, τον πόλεμο.

- Εναντιώνονται στη μετακύλιση της κρίσης, στον εθνικισμό, το ρατσισμό και το φασισμό.

- Αγωνίζονται για ένα ενιαίο κίνημα της νεολαίας, κομμάτι του λαϊκού κινήματος, για να γίνει η νεολαία δύναμη κρούσης ενάντια στη Νέα Τάξη Πραγμάτων.

- Πιστεύουν στην αναγκαιότητα οικοδόμησης μιας κομμουνιστικής αριστεράς στην κοινωνία.

**ΜΟΡΦΩΝΟΜΑΣΤΕ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΜΑΣ
ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ
ΤΟΛΜΑΜΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΡΑ**

ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΧΗΜΑΤΑ